

Załącznik nr 1
Uchwały XLV/VI/388/24
Rady Powiatu
z dnia 29 lutego 2024r.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sławieńskim na lata 2024-2031

Spis treści

Wstęp.....	3
Ocena realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych	4
w powiecie sławieńskim w latach 2016-2023	4
Harmonogram prac nad Strategią	4
Diagnoza powiatu sławieńskiego.....	7
1. Pomoc społeczna i piecza zastępcza- aktualny stan, problemy i wyzwania	9
2. Seniorzy- formy wsparcia i opieki	13
3. Osoby z niepełnosprawnością w powiecie sławieńskim	16
4. Dzieci i młodzież- problemy i wyzwania	19
5. Rynek pracy w powiecie sławieńskim.....	23
6. Przestępczość i działania na rzecz przeciwdziałania przemocy	25
7. Sektor pozarządowy, kościoły i związki wyznaniowe.....	28
Analiza SWOT.....	32
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2024-2031 na terenie powiatu sławieńskiego	39
Efekty i sposób realizacji Strategii oraz jej ramy finansowe	52
Ewaluacja i monitoring realizacji Strategii.....	54
Prognoza zmian w powiecie sławieńskim w zakresie zawartym w Strategii	55
Zakończenie	55
Spis tabel	56
Spis grafik.....	56
Bibliografia.....	57
Załącznik- ankieta	58

Wstęp

Funkcjonowanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na Terenie Powiatu Sławieńskiego ma pomóc instytucjom, organizacjom pozarządowym i innym podmiotom zaangażowanym w problemy społeczne rozwijać powiat, by w konsekwencji podjętych działań przyczynić się do poprawy życia mieszkańców na poziomie zabezpieczenia potrzeb zarówno materialnych jak i niematerialnych wszystkich grup społecznych ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Celem jest integracja osób i rodzin w zmieniającym się społeczeństwie. Obowiązek stworzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie powiatu zawiera art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

Według A.Kurzynowskiego polityka społeczna polega na: „równości i sprawiedliwości społecznej sprzyjających zaspokajaniu potrzeb społecznych na danym poziomie”¹. Na te potrzeby składają się:

- na miarę możliwości gospodarczych warunki pracy i bytu ludności,
- kształtowanie struktur dążących do zapewnienia zastępowalności pokoleń, odpowiedniego wykształcenia oraz możliwości zawodowych ludności,
- kształtowanie sprawiedliwych stosunków międzyludzkich na zasadzie sprawiedliwości społecznej i równości szans.²

Innymi słowy celami polityki społecznej są:

- postęp społeczny,
- przeciwdziałanie ubóstwu i marginalizacji społecznej,
- rozwiązywanie problemów społecznych,
- zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego,
- przeciwdziałanie narastania niesprawiedliwości i powstawaniu nowych szkód dla jednostki i społeczeństwa.³

„W rezultacie koncepcja inwestycji społecznych opiera się na politykach, które zarówno inwestują w rozwój kapitału ludzkiego (wczesna edukacja i opieka nad dzieckiem, edukacja i kształcenie ustawiczne) i które pomagają skutecznie wykorzystywać potencjał ludzki (poprzez polityki wspierające zatrudnienie kobiet i samotnych rodziców, politykę aktywizacji na rynku pracy, ale też poprzez określone formy regulacji rynku pracy, ale też poprzez określone formy regulacji rynku pracy i instytucje ochrony socjalnej, które promują elastyczne formy zabezpieczenia), jednocześnie sprzyjając

---

¹ A. Kurzynowski, *Związki polityki społecznej z polityką gospodarczą*, w: *Polityka społeczna*, red. A. Kurzynowski, Warszawa 2001, s.11

² Tamże. s. 12-13

³ E. Bojanowska, A. Fidelus, M. Kawińska, K. Szafrąńska, *Strategie rozwiązywania problemów społecznych. Podręcznik metodyczny.*, Warszawa 2020, s. 11

większej inkluzji społecznej (szczególnie poprzez ułatwianie dostępu do rynku pracy grupom, które tradycyjnie były z niego wykluczone). „⁴

Celem powstającej Strategii jest ustalenie priorytetów działań w kontekście polityki społecznej oraz kierunków działań, pomoc w planowaniu oraz ocena osiągniętych efektów. Nie można zapomnieć o tym, by skutecznie wspierać grupy marginalizowane, tylko wtedy decyzje będą trafne, a polityka społeczna będzie kreowana w sposób zrozumiały i przydatny dla wszystkich członków społeczności lokalnej.

Ocena realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie sławieńskim w latach 2016-2023

Obowiązująca na terenie powiatu sławieńskiego Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie sławieńskim na lata 2016-2023 była rokrocznie monitorowana, jak również oceniany był stopień jej realizacji. Raport z monitoringu i ewaluacji dostępny jest na stronie internetowej Powiatowego Centrum Rodziny w Sławnie oraz w siedzibie Centrum.

Na przestrzeni lat zauważalny był wzrost działań w polityce senioralnej, w dostępie do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego oraz złożoności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy. Powstały nowe podmioty ekonomii społecznej, których w zasadzie na terenie powiatu przed 2016 rokiem nie było wcale. Obecnie na terenie powiatu znajdują się dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centrum Integracji Społecznej w Rzyszczewie, czy Spółdzielnia Socjalna „Komunalka”, działań również Zakład Aktywności Zawodowej w Podgórkach,.

Brak jest inicjatyw dążących do powstawania infrastruktury takiej jak Dom Pomocy Społecznej, Dom Samotnej Matki, Poradnia Rodzinna z Centrum Terapeutycznym dla Młodzieży. W ostatnim kwartale 2022 roku zbadano potrzeby wśród klientów ośrodków pomocy społecznej w kontekście zapotrzebowania na dostęp do powyższych instytucji i wykazano, że takich potrzeb nie ma.

Harmonogram prac nad Strategią

Harmonogram prac nad Strategią został przyjęty uchwałą w sprawie rozpoczęcia działań i przyjęcia harmonogramu prac nad Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sławieńskim na lata 2024-2031 oraz Programem Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych nr CXCVI/634/23 Zarządu Powiatu w dniu 31 stycznia 2023r.

---

⁴ N. Morel, B. Palier, J. Palme, *Polityka społeczna jako inwestycja*, Warszawa 2015, s.2

Tabela 1 Harmonogram prac nad Strategią

ETAP	ZADANIA	JEDNOSTKA ODPOWIEDZIALNA	TERMIN REALIZACJI
I	Powołanie Zespołu ds. Opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie sławieńskim na lata 2024-2031	Starosta/ Zarząd Powiatu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Luty 2023
	Opracowanie i przyjęcie planu prac Zespołu ds. Opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie sławieńskim na lata 2024-2031	Starosta/ Zarząd Powiatu	Luty 2023
II	Zebranie i analiza danych do części diagnostycznej	Zespół ds. Opracowania Strategii Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Luty-maj 2023
	Przeprowadzenie diagnozy wśród mieszkańców i instytucji o uwarunkowaniach, potrzebach, oczekiwaniach odnośnie potrzeb społecznych.	Zespół ds. Opracowania Strategii Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Kwiecień-maj 2023
	Przeprowadzenie analizy SWOT podczas spotkania konsultacyjnego.	Zespół ds. Opracowania Strategii Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Czerwiec 2023
III	Opracowanie z udziałem społeczności lokalnej założeń, wizji, celów strategicznych i operacyjnych, działań i harmonogramu realizacji.	Zespół ds. Opracowania Strategii Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Czerwiec-lipiec 2023r.
	Opracowanie planu wdrożenia Strategii, jej monitoring, ewaluację oraz wskaźniki.	Zespół ds. Opracowania Strategii Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Lipiec- sierpień 2023
IV	Konsultacje społeczne projektu	Zespół ds. Opracowania Strategii Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Sierpień-wrzesień 2023
V	Opracowanie Strategii z uwzględnieniem konsultacji społecznych	Zespół ds. Opracowania Strategii Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Wrzesień- listopad 2023r.
VI	Zatwierdzenie i upublicznienie raportu z przeprowadzonych konsultacji, ostateczna wersja Strategii, przekazanie projektu Radzie Powiatu.	Zespół ds. Opracowania Strategii, Rada Powiatu	Listopad-grudzień 2023
	Podjęcie uchwały Rady Powiatu odnośnie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie sławieńskim na lata 2024-2031	Rada Powiatu	Grudzień 2023

Natomiast Starosta Sławieński powołał Zespół ds. Przygotowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie powiatu sławieńskiego zarządzeniem nr 17/2023 z dnia 20 marca 2023r.

Zespół do spraw wspierania rodziny i pieczy zastępczej:

1. Małgorzata Maciuk- Radawiec- dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie
2. Katarzyna Staszewska- konsultant Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie
3. Katarzyna Podgórska- Jaszczur- naczelnik Wydziału Edukacji i Spraw Społecznych
4. Dorota Kurkiewicz- konsultant Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie
5. Edyta Czarnuch- dyrektor Centrum Obsługi Placówek w Sławnie
6. Aleksandra Filipek- zastępca kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
7. Aleksandra Grudzień- koordynator rodzinnej pieczy zastępczej w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie
8. Aleksandra Kufel- asystent rodziny GOPS Sławno

Zespół do spraw rynku pracy:

1. Małgorzata Mysiorek- Strzelecka- kierownik Centrum Aktywizacji Zawodowej w PUP w Sławnie
2. Andrzej Protasewicz- Wicestarosta Powiatu Sławieńskiego
3. Katarzyna Staszewska- konsultant Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie
4. Wioletta Romańczuk- pracownik socjalny GOPS Darłowo
5. Agnieszka Jasiewicz- pracownik socjalny GOPS Darłowo
6. Małgorzata Radko- pracownik Powiatowego Urzędu Pracy w Sławnie

Zespół do spraw osób zagrożonych wykluczeniem społecznym- osób niepełnosprawnych, seniorów, dzieci i młodzieży:

1. Monika Nawrocka- samodzielny referent w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie
2. Katarzyna Staszewska- konsultant Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie
3. Elżbieta Śledź- kierownik Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sławnie
4. Teresa Rysztak- Postomińskie Stowarzyszenie „Razem Lepiej”
5. Anita Mikołajczyk- kierownik GOPS Postomino
6. Kamila Janyga- zastępca kierownika GOPS Sławno
7. Angelika Durasiewicz- Darłowskie Centrum Wolontariatu
8. Agnieszka Jasiewicz- pracownik socjalny GOPS Darłowo
9. Wioletta Romańczuk- pracownik socjalny GOPS Darłowo

Zespół do spraw przeciwdziałania przemocy:

1. Alina Rudnik- pedagog Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie

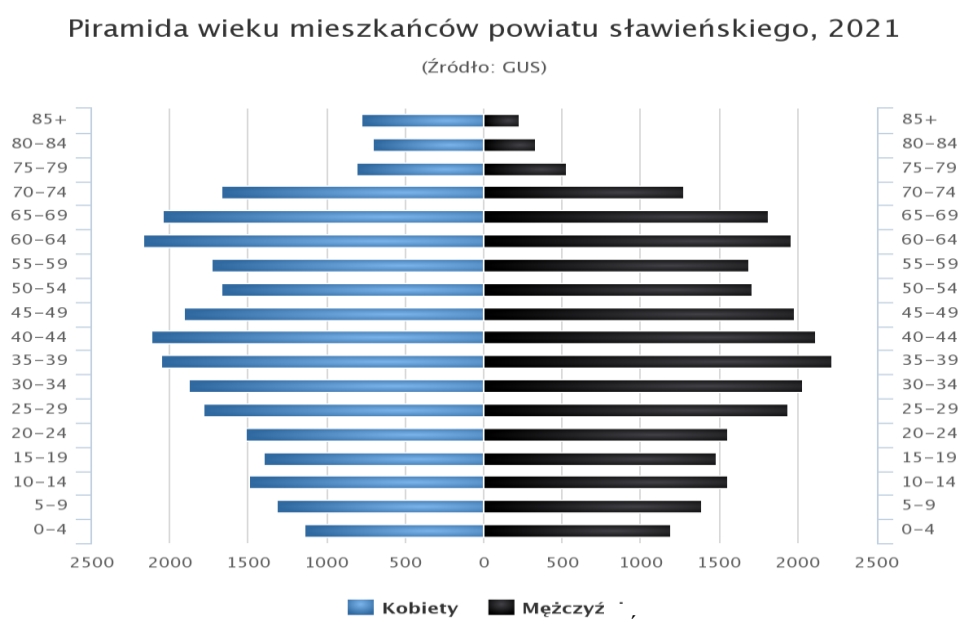
2. Katarzyna Staszewska- konsultant Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie
3. Seweryn Sobczak- terapeuta uzależnień, przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego, asystent rodziny
4. Dariusz Bolesta- przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego, zastępca kierownika MOPS Sławno
5. Arkadiusz Płóciennik- kierownik MOPS Darłowo
6. Marzena Fedyniak- przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego
7. Ireneusz Dąbrowski- kurator zawodowy
8. Marta Kopa- pracownik socjalny GOPS Malechowo
9. Kamila Janyga- zastępca kierownika GOPS Sławno

W okresie od 4 kwietnia do 30 maja 2023r. odbywały się spotkania zespołów roboczych, które miały na celu określenie analizy SWOT, celów operacyjnych, strategicznych, działań oraz wskaźników w poszczególnych obszarach, które określą kierunek polityki społecznej na terenie powiatu sławieńskiego na lata 2024-2031.

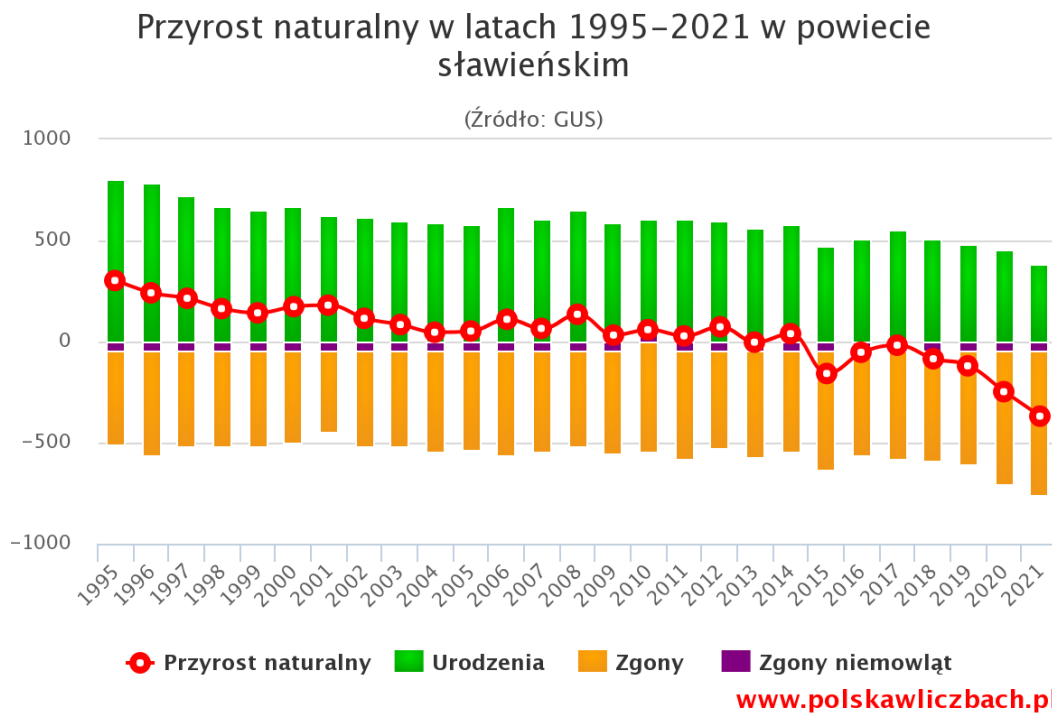
Diagnoza powiatu sławieńskiego

Z danych GUS powiat sławieński ma 53 384 mieszkańców, z czego 51,1% stanowią kobiety, a 48,9% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców zmalała o 7,7%. Średni wiek mieszkańców wynosi 42 lata i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa zachodniopomorskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Rysunek 1 Piramida wieku mieszkańców powiatu sławieńskiego

Rysunek 2 Przyrost naturalny w latach 1999-2021

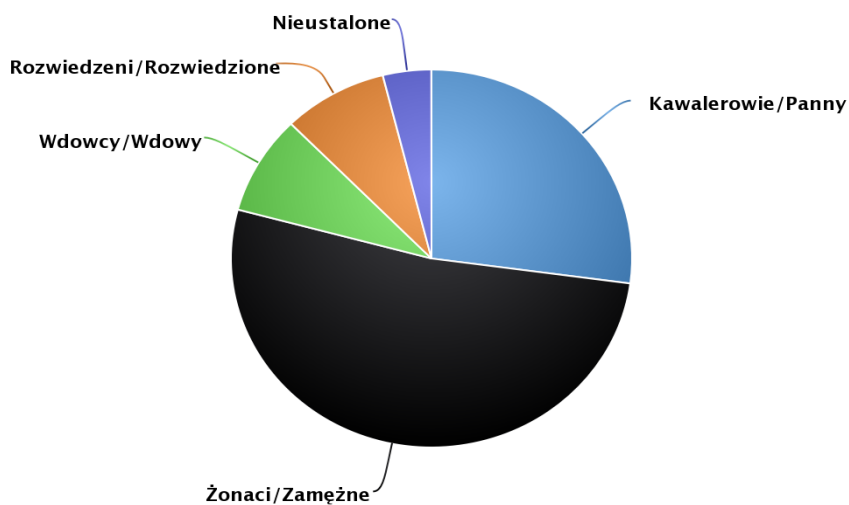
Źródło: www.polskawliczbach.pl

Od 2017 roku zauważalny jest spadek narodzin natomiast umiera coraz więcej mieszkańców powiatu sławieńskiego. Największa dysproporcja zauważalna jest w 2021 roku.

Rysunek 3 Stan cywilny ludności powiatu sławieńskiego

Stan cywilny (Ludność w wieku 15+ lat) – powiat sławieński

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

Źródło: www.polskawliczbach.pl

Największy odsetek, bo ponad połowa stanowią osoby pozostające w związku małżeńskim, następną pod względem liczebności są osoby stanu wolnego, następnie owdowiali oraz rozwiedzeni.

Powierzchnia powiatu to 1043 km².⁵ Powiat leży w północno-wschodniej części województwa zachodniopomorskiego. Północną granicę powiatu na długości 44 kilometrów wyznacza Morze Bałtyckie. Graniczy z powiatem koszalińskim i słupskim. W skład powiatu wchodzi:

- miasto Sławno,
- miasto Darłowo,
- gmina Sławno- wiejska,
- gmina Darłowo- wiejska,
- gmina Postomino,
- gmina Malechowo.

Teren powiatu położony jest na Wysoczyźnie Sławieńskiej. Teren został ukształtowany przez zlodowacenie bałtyckie, dzięki czemu występują tu równiny, krajobraz wybrzeża morskiego, a także lasy oraz krajobraz wiejski.

1. Pomoc społeczna i piecza zastępcza- aktualny stan, problemy i wyzwania

Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w ramach zadań powiatu odpowiada Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, natomiast z ramienia gmin – Ośrodki Pomocy Społecznej.

Ważną rolę w systemie pomocy społecznej i pieczy zastępczej odgrywają: Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Centra Obsługi Placówek ze Sławna i Darłowa, Miejskie i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz system rodzinnej pieczy zastępczej będący pod nadzorem Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Dzięki ankiecie, którą wypełniono podczas spotkania otwartego, na które zaproszono przedstawicieli instytucji oraz organizacji pozarządowych jak również udostępniono za pomocą linku na stronie internetowej Centrum oraz Facebooku szerszej społeczności zdiagnozowano szanse i zagrożenia w obszarze pomocy społecznej i pieczy zastępczej.

Dominujące problemy występujące na terenie powiatu w obszarze pomocy społecznej, jeżeli chodzi o funkcjonowanie rodzin to:

- uzależnienia,
- brak odpowiedniej ilości zakładów pracy,
- brak lub znacznie obniżone kompetencje opiekuńczo-wychowawcze,

---

⁵ 23 sierpnia 2023r., Powiat sławieński w liczbach, Polska w liczbach,
https://www.polskawliczbach.pl/powiat_slawienski#liczba-i-plec-mieszkancow

- ograniczenia w dostępie do służby zdrowia i wsparcia specjalistycznego (w wymiarze finansowym i czasowym).

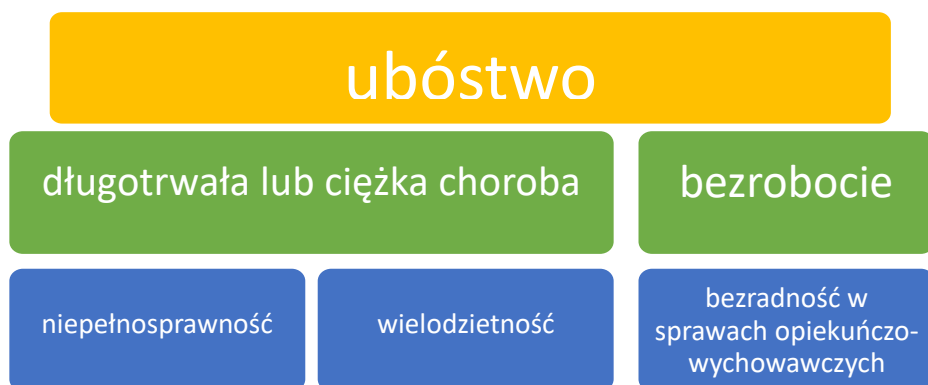
Tabela 2 Ilość osób korzystających ze wsparcia finansowego Ośrodków Pomocy Społecznej

GMINA	SŁAWNO MIEJSKA	SŁAWNO WIEJSKA	DARŁOWO MIEJSKA	DARŁOWO WIEJSKA	POSTOMINO	MALECHOWO
ROK						
2018	269	238	1004	564	380	1194
2019	276 ↑	209 ↓	1127 ↑	424 ↓	343 ↓	3540 ↑
2020	257 ↓	195	906 ↓	426	303	2693 ↓
2021	215	153	882	354	260	2067
2022	200	205 ↑	793	186	212	2134 ↑

Źródło: zgodnie z danymi pozyskanymi z OPS z terenu powiatu sławieńskiego

W każdej gminie ilość osób korzystających ze wsparcia spada poza gminą wiejską Sławno i gminą wiejską Malechowo, w tej ostatniej ilość korzystających ze wsparcia jest największa w całym powiecie. Zgodnie z Grafiką obrazującą najczęstsze powody wypłaty zasiłków to: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność lub wieloletnia, długa choroba, wielodzietność oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Rysunek 4 Najczęstsze przyczyny wypłaty zasiłków 2018-2022

Źródło: zgodnie z danymi pozyskanymi z OPS z terenu powiatu sławieńskiego

Tabela 3 Liczba rodzin pozostająca pod opieką asystenta rodziny w latach 2018-2022

ROK	SŁAWNO		DARŁOWO		POSTOMINO	MALECHOWO
	MIEJSKA	WIEJSKA	MIEJSKA	WIEJSKA		
2018	32	30	18	25	18	16
2019	30 ↓	30	18	20 ↓	17 ↓	16
2020	25	24 ↓	13 ↓	16	15	16
2021	23	31 ↑	18 ↑	12	16	17 ↑
2022	23	33 ↑	18	8	17	18 ↑

Źródło: zgodnie z danymi pozyskanymi z OPS z terenu powiatu sławieńskiego

Najwięcej rodzin objętych asystenturą rodzinną jest w gminie wiejskiej Sławno i w mieście Sławno. Najmniej współpracujących z asystentem rodziny jest w gminie wiejskiej Darłowo. W sumie w powiecie sławieńskim z pomocy asystenta średnio korzysta 117 rodzin. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Głównym celem asystentury jest podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Wszystkie te działania mają na celu zapobiec sytuacji odebrania dzieci rodzicom biologicznym lub opiekunom oraz poprawę funkcjonowania rodzin na terenie naszego powiatu.

Natomiast w obszarze pieczy zastępczej zauważono następujące problemy:

- duża liczba dzieci do umieszczenia w pieczy zastępczej,
- brak kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- brak wiedzy, świadomości o rodzicielstwie zastępczym, krzywdzące przekonania,
- rosnąca liczba dzieci niepełnosprawnych i z deficytami rozwojowymi.

Tabela 4 Piecza zastępcza rodzinna w liczbach na przestrzeni lat 2018-2022

ROK	IŁOŚĆ RODZIN ZASTĘPCZYCH	IŁOŚĆ DZIECI W RODZINACH ZASTĘPCZYCH	IŁOŚĆ NOWOPOWSTAŁYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH	IŁOŚĆ ROZWIĄZANYCH RODZIN ZASTĘPCZYCH	ADOPCJE – IŁOŚĆ DZIECI	POWRÓT DZIECI DO RODZICÓW BIOLOGICZNYCH- IŁOŚĆ DZIECI	IŁOŚĆ USAMODZIELNIANYCH WYCHOWANKÓW
2018	98	145	13	17	2	4	11
2019	91	147	10 ↓	18	7 ↑	9 ↑	11
2020	78	129 ↓	6	9 ↓	5 ↓	3 ↓	7 ↓
2021	78 rodzin 2 Rodzinne Domy Dziecka	133 ↑	13 ↑	12 ↑	8 ↑	4	7
2022	72 rodziny 2 Rodzinne Domy Dziecka	126 ↓	2 + 2 wcześniej utworzone ↓ przeprowadziły się na teren powiatu sławieńskiego	9+1 rodzina się ↓ przeprowadziła	4 ↓	2	10 ↑

Źródło: zgodnie z danymi ze sprawozdań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie

Zauważalna jest zmniejszająca się liczba rodzin zastępczych oraz umieszczanych w nich dzieci. Adopcje dzieci z naszego terenu nie przekraczają 10, tylko w 2019 i 2021r. było ich więcej niż 5. Równie rzadko mamy do czynienia z sytuacją powrotu dzieci do rodzin biologicznych. Należałoby zauważyć tendencję dzieci trafiających na podstawie postanowienia sądu do pieczy i przebywających w niej aż do usamodzielnienia. Kolejną niepokojącą sytuacją jest to, że więcej rodzin zostaje rozwiązanych niż nowopowstałych.

„Piecza zastępcza zmierza do przygotowania dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych, nawiązywania i podtrzymywania kontaktów z rodziną i rówieśnikami oraz zdobywania umiejętności społecznych, a także dąży do zaspokojenia potrzeb emocjonalnych dzieci, potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych,⁶ dlatego nasze działania w ramach Strategii ukierunkowane są, by wspierać podmioty wypełniające funkcje pieczy zastępczej w zapewnieniu ww. warunków.

⁶ red. A. Kwaśniewska-Sadkowska, Rodzinna Piecza Zastępcza- poradnik praktyczny, Warszawa 2015, s. 6

Tabela 5 Piecza instytucjonalna w liczbach na przestrzeni 2018-2022

ROK	IŁOŚĆ DZIECI W DOMU DZIECKA NR 1 W DARŁOWIE	IŁOŚĆ DZIECI W DOMU DZIECKA NR 2 W DARŁOWIE	IŁOŚĆ DZIECI W PLACÓWCE OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZEJ NR 1 W SŁAWNIE	IŁOŚĆ DZIECI W PLACÓWCE OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZEJ NR 2 W SŁAWNIE	W SUMIE
2018	30		23		53
2019	31		31		62 ↑
2020	24 ↓		28		52 ↓
2021	12	11	13	8	44
2022	12	12	14	10	48 ↑

Źródło: zgodnie z danymi ze sprawozdań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie

Liczba dzieci umieszczona w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu utrzymuje się na stałym poziomie poza rekordowym 2019r.

Jednostki realizujące zadania w powyższym obszarze na terenie powiatu:

- Ośrodki Pomocy Społecznej (gmina wiejska Sławno, miasto Sławno, miasto Darłowo, gmina wiejska Darłowo, gmina Postomino, gmina Malechowo),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie,
- Centra Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Sławnie i w Darłowie,
- Rodziny zastępcze, Rodzinne Domy Dziecka.

2. Seniorzy- formy wsparcia i opieki

Od kilku lat zauważalny jest pozytywny wpływ polityki senioralnej na jakość życia tej grupy społecznej. Co tylko potwierdza, że stworzenie konkretnych działań, programów i projektów ukierunkowanych na poprawę jakości życia poszczególnych grup społecznych czyli skutecznie prowadzona polityka społeczna ma sens.

„Społeczeństwa krajów rozwiniętych i rozwijających się starzeją się. Z każdą dekadą zwiększa się w ich populacjach udział osób starszych. Polska należy do grona państw, w których proces starzenia się populacji przybiera znaczący wymiar. W najbliższych latach prognozy demograficzne zakładają stały przyrost osób starszych, przy jednoczesnym niskim przyroście naturalnym, co skutkować będzie wzrostem wskaźnika obciążenia demograficznego. Społeczeństwa krajów rozwiniętych i rozwijających się staną przez problemem zabezpieczenia opieki nad rosnącą grupą osób starszych , które z racji wieku i związanych z nim dysfunkcji będą potrzebowały pomocy w codziennym funkcjonowaniu ze strony młodszej części społeczeństwa.”⁷ „W dłuższej perspektywie czasu ten problem nie jest ani nowy, ani

⁷ R. Iwański, *Opieka długoterminowa nad osobami starszymi*, Warszawa 2016, s.9

możliwy do uniknięcia, chociaż w Europie będzie się on utrzymywał jeszcze przed wiele nadchodzących dziesięcioleci.”⁸

„Tendencja starzenia się i jego konsekwencje ekonomiczne i społeczne nie będą możliwe do uniknięcia w bliskiej przyszłości (w tym wieku), ale jego skutki można w ogromnym stopniu złagodzić poprzez działania polityczne.”⁹ Na rzecz seniorów robi się coraz więcej działań co jest zauważalne w kolejnych latach monitorowania działań poprzednio obowiązującej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie powiatu sławieńskiego na lata 2016-2023. Na terenie powiatu jest ponad 11 200,00 osób w wieku powyżej 60 lat, dlatego nie może to być grupa, której się nie zauważa.

Do tej grupy społecznej systematycznie będzie kierowane wsparcie, bo liczba osób starszych wzrasta tak jak koszty życia. Dużo jest osób starszych, samotnych, którzy wymagają wsparcia i opieki, nie zawsze mogą ją uzyskać od własnej rodziny. Co potwierdza Robert Iwański pisząc: „Ważny jest kontekst społeczny procesu starzenia się populacji, który wyraża się w zmianie dominującego modelu rodziny i funkcjonowania gospodarstw domowych. Przez wieki opieka nad osobami starszymi była domeną rodziny. Ze względu na szereg zmian o charakterze ekonomiczno-społeczno-demograficznym, jakie zaszły w ostatnich dekadach w społeczeństwie, model funkcjonowania społecznego seniora uległ modyfikacji. Coraz częściej osoby starsze w ostatnich latach swojego życia zmuszone są korzystać z publicznych form opieki. Dotyczy to zarówno osób samotnych, które nie posiadają potomstwa oraz bliskich krewnych, jak i jednostek, które mają rodziny, lecz nie otrzymują z ich strony wsparcia.”¹⁰

Poniżej tabela obrazuje jak dużo osób starszych korzysta z pomocy finansowej Ośrodków Pomocy Społecznej.

---

⁸ N. Morel, B. Palier, J. Palme, *Polityka społeczna jako inwestycja*, Warszawa 2015, s.269

⁹ Tamże, s.269

⁸ R. Iwański, *Opieka długoterminowa nad osobami starszymi*, Warszawa 2016, s.9

¹⁰ Tamże, s.9

¹¹ Tamże, s.19

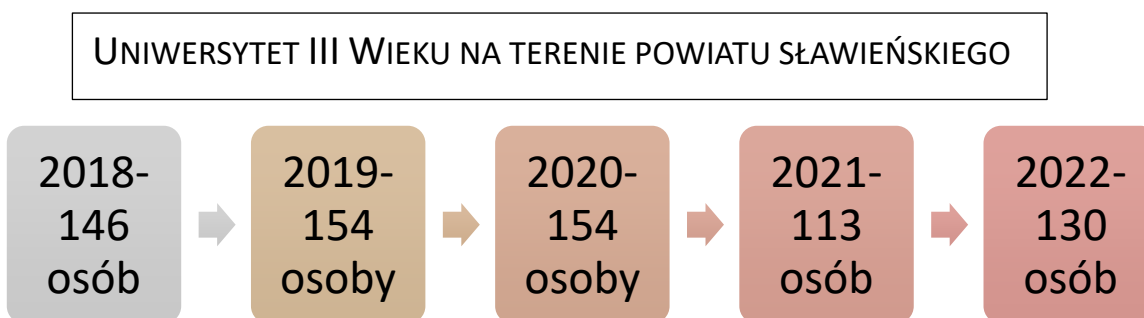
Tabela 6 Ilość osób starszych korzystających ze wsparcia finansowego Ośrodków Pomocy Społecznej w latach 2018-2022

GMINA	SŁAWNO MIEJSKA	SŁAWNO WIEJSKA	DARŁOWO MIEJSKA	DARŁOWO WIEJSKA	POSTOMINO	MALECHOWO
ROK						
2018	68	64	71	179	69	Brak danych
2019	72 ↑	54 ↓	88 ↑	146 ↓	75 ↑	Brak danych
2020	64 ↓	96	59 ↓	122	65 ↓	Brak danych
2021	60	115	73	114	61	Brak danych
2022	46	146 ↑	69	86	60	Brak danych

Źródło: zgodnie z danymi pozyskanymi z OPS z terenu powiatu sławieńskiego

Dużym zainteresowaniem wśród seniorów cieszy się uczestnictwo w Klubach Seniora czy w zajęciach Uniwersytetu Trzeciego Wieku. „Wycofanie się z życia społecznego może mieć znaczący wpływ na kondycję zdrowotną, psychiczną jednostki. Brak wyzwań i bodźców społecznych jest destrukcyjny. Pomijając uwarunkowania i wybory osobiste poszczególnych jednostek, należy podkreślić, że to na społeczeństwie ciąży obowiązek zagospodarowania przestrzeni społecznej w taki sposób, by kontakty społeczne osób starszych nie ograniczały się do wizyty listonosza czy rozmów przed gabinetem lekarza.”¹¹

Rysunek 5 Ilość studentów na Uniwersytecie Trzeciego Wieku 2018-2022

Źródło: na podstawie danych uzyskanych z dziekanatu Uniwersytetu III Wieku

W obszarze seniorów zauważono następujące problemy:

- ograniczenia w dostępności do służby zdrowia,
- brak alternatywnych form opieki nad chorymi,
- ograniczenia w dostępie do wsparcia specjalistycznego.

¹¹R. Iwański, *Opieka długoterminowa nad osobami starszymi*, Warszawa 2016

Te zagadnienia będą brane pod uwagę w tworzeniu systemu wsparcia dla osób starszych na terenie powiatu sławieńskiego w latach 2024-2031.

Jednostki realizujące zadania w powyższym obszarze na terenie powiatu:

- Ośrodki Pomocy Społecznej (gmina wiejska Sławno, miasto Sławno, miasto Darłowo, gmina wiejska Darłowo, gmina Postomino, gmina Malechowo),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- Starostwo Powiatowe- Uniwersytet III Wieku,
- organizacje pozarządowe, koła gospodyń wiejskich, podmioty ekonomii społecznej.

3. Osoby z niepełnosprawnością w powiecie sławieńskim

„Osoby niepełnosprawne stanowią grupę zróżnicowaną pod względem stopnia i rodzaju niepełnosprawności, co powoduje konieczność indywidualizowania pomocy do nich adresowanej. Osoby niepełnosprawne są statystycznie gorzej wykształcone, przejawiają niższą aktywność zawodową i w konsekwencji częściej dotyka je zjawisko ubóstwa oraz wykluczenia społecznego. Nierówność szans na początku drogi życiowej, pogłębiona zostaje w dorosłym życiu poprzez gorsze przygotowanie zawodowe i społeczne, a zła sytuacja na rynku pracy dotyka w pierwszej kolejności właśnie te osoby. Bez pomocy ze strony państwa osoby niepełnosprawne nie są w stanie samodzielnie rozwiązać wielu swoich ważnych problemów. Na społeczeństwie obywatelskim, spoczywa obowiązek wyrównywania szans życiowych osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałania ich dyskryminacji zarówno społecznej jak i zawodowej.”¹²

Poniżej w tabeli zawarto dane odnośnie zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami w Powiatowym Urzędzie Pracy w Sławnie. Należy jednak pamiętać, że nie każda osoba z niepełnosprawnością rejestruje się w PUP.

---

¹² M .Radziszewska, M. Pomierny, M. Krystew, K. Kretkiewicz, M.Rydzewski, *Informator Przewodnik osoby niepełnosprawnej*, Warszawa 2007, s.7

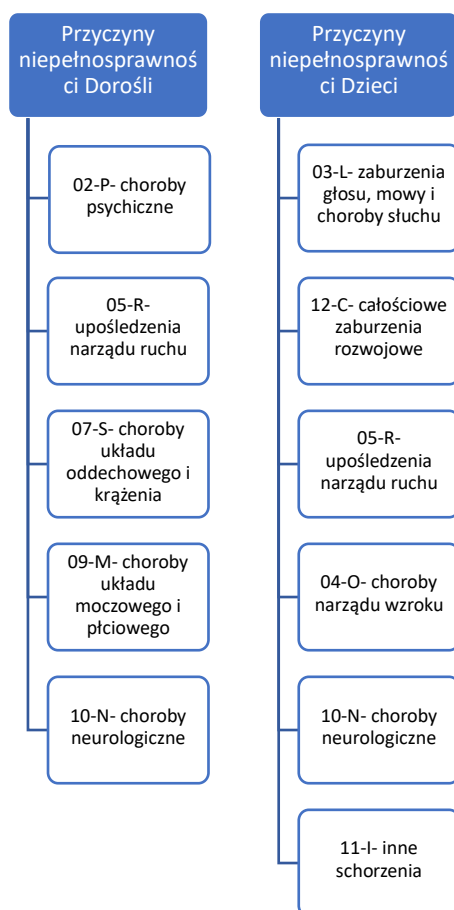
Tabela 7 Liczba zarejestrowanych osób z niepełnosprawnościami w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotni w latach 2018-2022

ROK	IŁOŚĆ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
2018	146
2019	↓ 133
2020	↓ 121
2021	↑ 133
2022	↓ 121

Źródło: stan na 31 grudnia, zgodnie z danymi pozyskanymi z Powiatowego Urzędu Pracy w Sławnie

Poniżej grafika przedstawiająca jakie są najczęstsze przyczyny niepełnosprawności z podziałem na osoby dorosłe i dzieci. System wsparcia powinien być dostosowany pod kątem rodzajów dysfunkcji.

Rysunek 6 Najczęstsze przyczyny niepełnosprawności zgodnie z wydanymi orzeczeniami na przestrzeni 2018-2022

Źródło: zgodnie z danymi z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Zgodnie z Głównym Urzędem Statystycznym w grudniu 2021r. w Polsce było 2,3 mln osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe i/lub ubezpieczonych przez płatników składek w ZUS,

które posiadały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (wydane przez zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności) lub orzeczenie o stopniu niezdolności do pracy (wydane przez ZUS).

Poniżej tabela przedstawiająca osoby, którym w poszczególnych latach wydano orzeczenie o niepełnosprawności w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Tabela 8 Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na stopnie na przestrzeni 2018-2022

ROK	STOPIEŃ LEKKI	STOPIEŃ UMIARKOWANY	STOPIEŃ ZNACZNY	RAZEM
2018	214	364	294	872
2019	193 ↓	400 ↑	383 ↑	976 ↑
2020	192	357	277 ↓	826 ↓
2021	168	311	357 ↑	836
2022	169	386 ↑	356	911 ↑

Źródło: zgodnie z danymi z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Natomiast należałoby zauważyć wzrost wydawanych orzeczeń dzieciom, których liczba od 2018 roku sukcesywnie rośnie. Ilość wydanych orzeczeń pokazuje tabela poniżej.

Tabela 9 Liczba wydanych orzeczeń dla dzieci w podziale na płeć na przestrzeni 2018-2022

ROK	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	W SUMIE
2018	40	80	120
2019	55 ↑	81	136 ↑
2020	55	94 ↑	149
2021	80	102	182 ↑
2022	79	111 ↑	190

Źródło: zgodnie z danymi z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

„Próba podjęcia walki na rzecz zmian jakości życia osób, które doznały uszczerbku na zdrowiu, niejednokrotnie wiąże się z trudem pokonywania barier mentalnych, strachu i wątpliwości środowiska osób z niepełnosprawnościami oraz poczuciem zagubienia ich członków rodziny.”¹³

Zauważono główne problemy, przed jakimi stają osoby z niepełnosprawnościami na naszym terenie:

- bariery architektoniczne w podmiotach użyteczności publicznej,
- ograniczenia w dostępie do służby zdrowia i wsparcia specjalistycznego.

¹³ D. Burczyk, *Kształcenie i aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami. Programy wsparcia realizowane przez Stowarzyszenie „Twoje nowe możliwości”*, w: *Niepełnosprawność, zagadnienia, problemy, rozwiązania*, Warszawa 2015, s. 59

Nie można również zapomnieć, że „jednym z zadań (...) jest podniesienie świadomości społecznej o potrzebach wsparcia edukacji dla osób, które tego najbardziej wymagają.”¹⁴

Jednostki realizujące zadania w powyższym obszarze na terenie powiatu:

- Ośrodki Pomocy Społecznej (gmina wiejska Sławno, miasto Sławno, miasto Darłowo, gmina wiejska Darłowo, gmina Postomino, gmina Malechowo),
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie,
- Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- Szkoły,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sławnie,
- Zakład Aktywności Zawodowej w Podgórkach,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Sławnie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sławnie,
- wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego, organizacje pozarządowe, podmioty ekonomii społecznej.

4. Dzieci i młodzież- problemy i wyzwania

Zgodnie z grafiką 1. zawartą powyżej na terenie powiatu sławieńskiego jest ponad 11 000,00 dzieci i młodzieży w wieku od 0 do 19 roku życia.

„Trudności w uczeniu się dzieci i młodzieży są stałym problemem rodziców, nauczycieli i samych uczniów. Oprócz trudności występujących często, niejako w sposób naturalny, w nauce czytania i pisania pojawiają się także trudności specyficzne.”¹⁵

Na następnej stronie znajduje się grafika, na której przedstawiono strukturę płci i ilość klientów Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, która jest „placówką stanowiącą integralną część systemu oświaty, powołaną do udzielania dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz pomocy uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży.”¹⁶

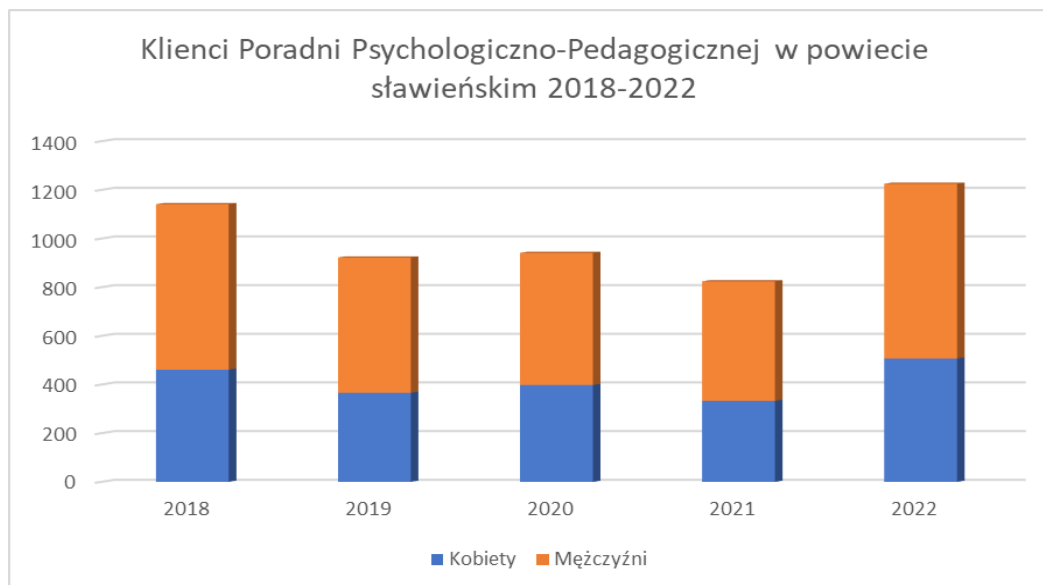
---

¹⁴ D. Burczyk, *Kształcenie i aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami. Programy wsparcia realizowane przez Stowarzyszenie „Twoje nowe możliwości”*, w: *Niepełnosprawność, zagadnienia, problemy, rozwiązania*, Warszawa 2015, s. 59

¹⁵ M. Bogdanowicz, A. Bućko, R. Czabaj- *Modelowy system profilaktyki i pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z dysleksją*, Gdynia 2008, s. 6

¹⁶ Statut Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej s.2

Rysunek 7 Klienci Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w powiecie sławieńskim na przestrzeni 2018-2022

Źródło: zgodnie z danymi z Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

W 2022 nastąpił wzrost ilości badanych dzieci i młodzieży o ponad 400 osób. Co skutkuje dużym natężeniem pracy w instytucji i pokazuje skalę problemów, jakie nękają najmłodsze pokolenie. „Badania pokazały, że coraz więcej dzieci ma problemy z koncentracją w czasie zajęć szkolnych. Może to wynikać z nadmiernej liczby bodźców, które na nie oddziałują, zwłaszcza w okresie długotrwałego przebywania w środowisku wirtualnym, związanym także z koniecznością nauki w trybie zdalnym. istotnym będzie zwrócenie uwagi na ten problem oraz wypracowanie specjalistycznych programów, które pozwolą na podniesienie u dzieci stopnia koncentracji na zadaniu oraz motywacji do jego ukończenia.”¹⁷

Tabela 10 Liczba i struktura klientów Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sławnie oraz Filii w Darłowie w latach 2018-2022

Rok	Kobiety	Mężczyźni	W sumie
2018	461	680	1141
2019	366	556	922 ↓
2020	398	546	941
2021	333	491	824
2022	507	718	1225 ↑

Źródło: zgodnie z danymi pozyskanymi z PPPP z terenu powiatu sławieńskiego

Najbardziej problematyczne kwestie związane z wykluczeniem dzieci i młodzieży to:

- brak lub znacznie obniżone kompetencje opiekuńczo-wychowawcze rodziców,

¹⁷ Biuro Rzecznika Praw Dziecka, Ogólnopolskie badanie jakości życia dzieci i młodzieży w Polsce, Warszawa 2022, s. 111

- demoralizacja (dostępność używek itp.),
- mała ilość infrastruktury do alternatywnych form spędzania wolnego czasu,
- powielanie niewłaściwych wzorców z rodziny biologicznej.

Patrząc na pierwszy i ostatni ww. problem, nad którym dyskutowano podczas spotkania Zespołu, czyli obniżenie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców oraz powielanie niewłaściwych wzorców z rodziny biologicznej, co bezpośrednio wskazuje na duże znaczenie środowiska rodzinnego. Nie można zapomnieć, że „obecnie wielu rodziców napotyka trudności w wychowywaniu dzieci. Usługi wspierające rodziny, takie jak poradnictwo rodzicielskie, rodzinne, grupy wsparcia czy programy edukacyjne, mogą pomóc rodzicom zyskać nowe umiejętności w zakresie wychowania, radzenia sobie z trudnościami oraz lepszego zrozumienia rozwoju i potrzeb swoich dzieci. Szczególnie istotne wydają się usługi na rzecz świadomości wagi rodzicielstwa, kształtowania umiejętności praktycznych budowania poprawnych więzi i relacji z małym dzieckiem. Obserwowana słaba kondycja psychiczna pokolenia młodych rodziców, w porównaniu do starszych generacji, wymaga wsparcia i poprowadzenia, szczególnie na wczesnym etapie kształtowania ról rodzicielskich.”¹⁸ Przecież doskonale zdajemy sobie sprawę, że „jednym z najważniejszych typów więzi występujących w rodzinie jest relacja pomiędzy rodzicami a dzieckiem.”¹⁹

To „rodzina powinna stanowić punkt odniesienia także dla osób pracujących w systemie oświaty (familiocentryzm). Dziecko jest elementem systemu rodzinnego i dlatego tak istotne jest uwzględnienie roli rodziców oraz innych osób bliskich z rodziny w procesie nauczania i wychowania.”²⁰

Za uznanie braku kompetencji rodziców za bardzo palący problem przemawia również statystyka: „Z oceny zasobów pomocy społecznej Województwa Zachodniopomorskiego za rok 2021 oraz 2022 wynika, iż istotną przyczyną (jedną z trzech głównych) obejmowania rodziny wsparciem przez system pomocy społecznej jest niewydolność opiekuńczo-wychowawcza. Mimo iż w 2022 r. w systemie zatrudnionych było 199 asystentów rodziny, obejmujących pracą 2 227 rodzin, ciągle utrzymuje się bardzo wysoka liczba dzieci w pieczy zastępczej.”²¹

Działania odnośnie zapobiegania demoralizacji znajdują się wśród działań profilaktycznych w obszarze przeciwdziałania przemocy. Zgodnie z art. 4 § 1 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich istnieją przykłady okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego. Zalicza on do nich w szczególności:

---

¹⁸ Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2023-2025

¹⁹ Przeperski, J. *Badania współczesnej rodziny: W kontekście tworzenia polityk publicznych opartych na wiedzy i dowodach naukowych*. Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości 2019.

²⁰ Biuro Rzecznika Praw Dziecka, *Ogólnopolskie badanie jakości życia dzieci i młodzieży w Polsce*, Warszawa 2022, s. 111

²¹ Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2023-2025

- naruszanie zasad współżycia społecznego,
- popełnienie czynu zabronionego,
- systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego,
- używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia,
- uprawianie nierządu,
- włóczęgostwo,
- udział w grupach przestępczych,

Katalog ten ma charakter otwarty.

Nie jest żadnym novum, że „konieczne jest zwrócenie uwagi na uczniów pochodzących z rodzin ubogich i skierowanie do nich odpowiednich programów profilaktycznych i interwencyjnych związanych z funkcjonowaniem psychicznym. W przypadku tych rodzin istotne będzie także zaangażowanie różnych instytucji do współpracy: wychowawców, nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, kuratorów, pracowników placówek, pracowników i wolontariuszy NGO. Wniosek wynika z dużej różnicy pomiędzy liczbą dzieci poniżej normy z rodzin, gdzie wskazuje się, że nie wystarcza środków na bieżące wydatki.”²²

„Jednym z ważnych postulatów jest uzgodnione z rodzicami rozwijanie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży. Mogłyby one odbywać się w oparciu o infrastrukturę szkolną, która po zajęciach lekcyjnych często jest niewykorzystywana. Ważne jest także dostosowanie oferty zajęć do potrzeb dzieci, w tym zróżnicowania wynikającego z różnic pomiędzy dziewczętami i chłopcami.”²³

Jeżeli pojawi się właściwa oferta zajęć pozalekcyjnych oraz zapewniona zostanie infrastruktura umożliwiająca alternatywne metody spędzania czasu w kontrze do smartfona oraz telewizora to zmniejszy się czas poświęcany przez dzieci i młodzież na przebywanie w świecie wirtualnym.

„Dzieci i młodzież często nie radzą sobie z próbami ograniczenia czasu poświęcanego na media społecznościowe i przebywanie w Internecie. Ważne będzie wsparcie ich w tym procesie. Powinien on następować dwutorowo: rozwijanie alternatywnych form spędzania czasu, uczenie organizacji czasu wolnego oraz wzmocnienie psychiczne dzieci pozwalające na wypracowanie u nich silniejszej samodyscypliny.”²⁴

Jednostki realizujące zadania w powyższym obszarze na terenie powiatu:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sławnie,
- Szkoły,

---

²² Biuro Rzecznika Praw Dziecka, *Ogólnopolskie badanie jakości życia dzieci i młodzieży w Polsce*, Warszawa 2022, s. 128

²³ Tamże, s. 111

²⁴ Tamże s. 128

- organizacje pozarządowe.

5. Rynek pracy w powiecie sławieńskim

Z zestawień przeanalizowanych przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości wynika, że w maju 2023 roku – w porównaniu z innymi krajami UE – stopa bezrobocia w Polsce była jedną z najniższych, równą wynikowi Czech (Eurostat) i nieznacznie widać jej spadek (GUS). W maju 2023 roku stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce wyniosła 5,1%, to o 0,1 punktu procentowego mniej w porównaniu z kwietniem 2023 roku i o 0,3 punktu procentowego w porównaniu z majem 2022 roku. W urzędach pracy zarejestrowanych było o 19,6 tysiąca mniej osób niż miesiąc wcześniej i o 47,9 tysiąca mniej niż w maju 2022 roku. A jak to zjawisko wygląda w samym powiecie sławieńskim obrazuje poniższa tabela.

Tabela 11 Zjawisko bezrobocia na terenie powiatu sławieńskiego na przestrzeni 2018-2022

WYSZCZEGÓLNIENIE	ROK	2018	2019	2020	2021	2022
LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH		2540	2346 ↓	2564 ↑	2170 ↓	2119
STOPA BEZROBOCIA		14,0%	13,3%	14,9%	13,0%	14,0%
WSKAŹNIK BEZROBOCIA		7,3%	6,9%	7,6%	6,5%	6,4%
ZAREJESTROWANE OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE		146	133	121	133	121

Źródło: stan na 31 grudnia, zgodnie z danymi pozyskanymi z Powiatowego Urzędu Pracy w Sławnie

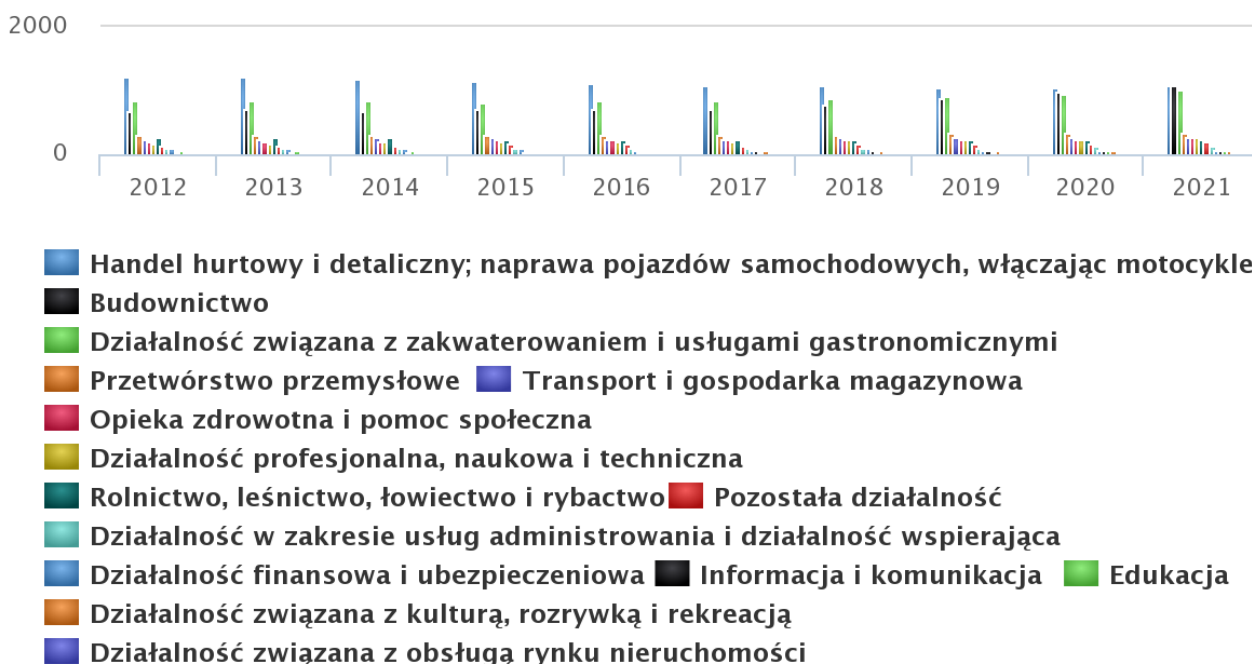
Jak widać stopa bezrobocia w powiecie jest większa niż średnie bezrobocie w Polsce, ale tendencja spadkowa zauważalna jest również na naszym terenie. Jeżeli chodzi o zatrudnienie to „18,1% aktywnych zawodowo mieszkańców powiatu sławieńskiego pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 28,7% w przemyśle i budownictwie, a 18,4% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 2,0% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).”²⁵ Jak wygląda działalność gospodarcza na terenie powiatu sławieńskiego pokazuje grafika poniżej.

²⁵ Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/powiat_slawienski#rynek-pracy

Rysunek 8 Rodzaje przeważającej działalności w latach 2012-2021 na terenie powiatu sławieńskiego

Rodzaje przeważającej działalności w latach 2012 – 2021

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Źródło: www.polskawliczbach.pl

Najwięcej działalności gospodarczej założono z myślą o handlu, budownictwie oraz szeroko pojętej działalności turystycznej.

Jakie problemy na terenie powiatu sławieńskiego przeszkadzają w stworzeniu konkurencyjnego rynku pracy? Wg członków Zespołu są to:

- wyczuwana bezradność, brak chęci do pracy,
- brak innowacyjnych zakładów pracy,
- zmniejszająca się ilość zakładów pracy,
- pokoleniowe bezrobocie,
- brak miejsc pracy z elastycznym systemem pracy.

Jednostki realizujące zadania w powyższym obszarze na terenie powiatu:

- Powiatowy Urząd Pracy,
- Centrum Integracji Społecznej w Rzyszczewie,
- Zakład Aktywności Zawodowej w Podgórkach.

6. Przestępczość i działania na rzecz przeciwdziałania przemocy

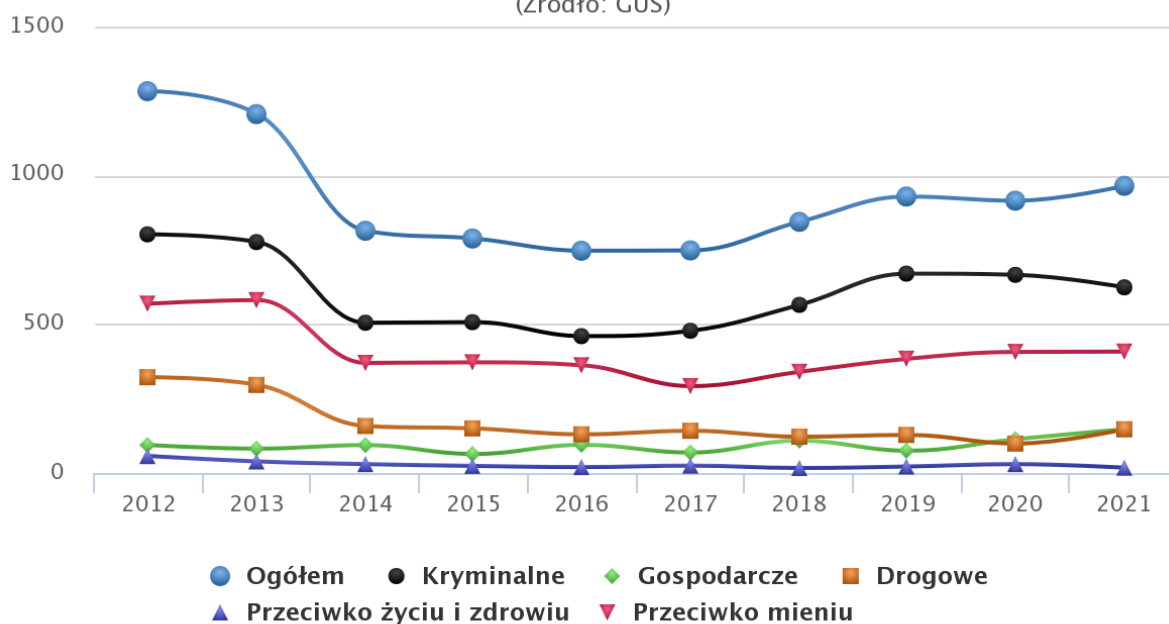
„W 2022 roku w powiecie sławińskim stwierdzono 1024 przestępstw. Oznacza to, że na każdym 1000 mieszkańców odnotowano 19,13 przestępstw. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa zachodniopomorskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski.”²⁶

A jaki rodzaj przestępstw najczęściej pojawia się na naszym terenie? Zgodnie z poniższą grafiką są to: przestępstwa kryminalne, kradzieże oraz inne przestępstwa przeciwko mieniu, następnie w kolejności są przestępstwa drogowe. Dokładną ilość i dynamikę obrazuje grafika.

Rysunek 9 Rodzaje przestępstw popełnianych na terenie powiatu sławińskiego w latach 2012-2021

Przestępstwa stwierdzone w powiecie sławińskim w latach 2012 – 2021

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Źródło: www.polskawliczbach.pl

„Przemoc w rodzinie, definiowana w art. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej w rozumieniu art. 115 11 k.k. oraz innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia,

²⁶ Więcej: https://www.polskawliczbach.pl/powiat_slawienski#poziom-przestepczosci

naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodującą szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. W prawnym rozumieniu przemoc nie dotyczy tylko członków rodziny, ale również tych, które pozostają z sobą w relacji zależności poprzez wspólne zamieszkanie.”²⁷ „Przemoc jest to przewaga wykorzystywana w celu narzucenia komuś swojej woli, wymuszenia czegoś na kimś; narzucona komuś bezprawnie władza.”²⁸

Jest to działanie które „koncentruje się na przemocy pomiędzy ludźmi, których łączy pokrewieństwo lub powinowactwo (tzn. są ze sobą połączeni więzami krwi lub poprzez małżeństwo) i którzy zamieszkują w jednym domu.”²⁹

Jak wygląda sytuacja osób zgłaszających przemoc domową w powiecie sławieńskim obrazuje poniższa tabela. Najwięcej przypadków NK występuje w mieście Sławno oraz w gminie wiejskiej Sławno.

Tabela 12 Liczba prowadzonych Niebieskich Kart w latach 2018-2022

GMINA ROK	SŁAWNO	SŁAWNO	DARŁOWO	DARŁOWO	POSTOMINO	MALECHOWO
	MIEJSKA	WIEJSKA	MIEJSKA	WIEJSKA		
2018	17	9	14	13	9	7
2019	16	15	15	14	10	11
2020	14	10 ↓	6 ↓	17	8	6 ↓
2021	21 ↑	13	8	7 ↓	13 ↑	7
2022	18	15	11	7	11	9

Źródło: zgodnie z danymi pozyskanymi z OPS z terenu powiatu sławieńskiego

Dużo wyższe liczby obrazują kwestie osób zgłaszających się z problemem przemocy do OPS. Zastanawiające tym samym jest fakt, że samo zgłoszenie się do Ośrodka nie skutkuje od razu założeniem procedury NK.

²⁷ D. Rode, *Psychologiczne i relacyjne wyznaczniki przemocy domowej. Charakterystyka sprawców.*, Kraków 2018, s. 15

²⁸ Słownik języka polskiego, 2018

²⁹ S.D. Herzberger, *Przemoc domowa. Perspektywa psychologii społecznej.*, Warszawa 2002, s. 16

Tabela 13 Liczba osób dotkniętych przemocą/ podejrzenie przemocy zgłaszających się do Ośrodków Pomocy Społecznej w latach 2018-2022

ROK	SŁAWNO		DARŁOWO		POSTOMINO	MALECHOWO
	MIEJSKA	WIEJSKA	MIEJSKA	WIEJSKA		
2018	20	40	14	17	9	11
2019	22	60 ↑	15	15	10	24 ↑
2020	19	51	6 ↓	22 ↑	8	15 ↓
2021	27 ↑	57	8	7	13	21 ↑
2022	24	63	11	9	11	25

Źródło: zgodnie z danymi pozyskanymi z OPS z terenu powiatu sławieńskiego

Poniżej znajdują się dane odnośnie zgłoszonych zjawisk przemocy oraz ilość skazanych sprawców. Tylko w 2020r. skazano każdego zgłoszonego sprawcę w przypadku innych lat wykrywalność waha się między 40% a 11%. Założyć można, że „spory wokół definicji mają poważne konsekwencje. Szacunki dotyczące rozmiarów przemocy różnią się znacznie w zależności od przyjętej definicji, prowadząc do traktowania przemocy jako poważnego lub niezbyt istotnego zagadnienia z dziedziny zdrowia publicznego.”³⁰

Tabela 14 Dane z Prokuratury Rejonowej w Sławnie odnośnie zjawiska przemocy domowej

ROK	LICZBA ZAKOŃCZONYCH		WSKAŹNIK
	SPRAW DOTYCZĄCYCH ZJAWISKA PRZEMOCY	LICZBA OSÓB SKAZANYCH	
2018	45	8	17%
2019	35 ↓	4	11%
2020	27	27 ↑	100%
2021	30	12 ↓	40%
2022	54 ↑	12	22%

Źródło: zgodnie z danymi pozyskanymi z Prokuratury Rejonowej w Sławnie

Podczas spotkania Zespołu ds. opracowania Strategii wskazano na najczęstsze problemy w obszarze przeciwdziałania przemocy:

- opór społeczeństwa przed zgłaszaniem przykładów przemocy,
- mała ilość chętnych do skorzystania z programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową lub w programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosującym przemoc domową,

³⁰ .D. Herzberger, *Przemoc domowa. Perspektywa psychologii społecznej.*, Warszawa 2002, s. 18

- uzależnienia, wzrost narkomanii i jej negatywnych skutków społecznych,
- bagatelizowanie zachowań przemocowych, społeczne przyzwolenie na przemoc.

Jednostki realizujące zadania w powyższym obszarze na terenie powiatu:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie,
- Prokuratura Rejonowa,
- Sąd Rejonowy w Sławnie,
- Ośrodki Pomocy Społecznej (gmina wiejska Sławno, miasto Sławno, miasto Darłowo, gmina wiejska Darłowo, gmina Postomino, gmina Malechowo),
- Policja,
- Centra Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych,
- Szkoły.

7. Sektor pozarządowy, kościoły i związki wyznaniowe

Dynamicznie rozwijającym się sektorem w Polsce jest sektor organizacji pozarządowych. Zgodnie z badaniami przeprowadzonymi przez najbardziej opiniotwórczy portal dotyczący organizacji pożytku publicznego ngo.pl w naszym kraju zarejestrowanych jest 138 000 organizacji. Organizacje te działają na rzecz wybranego interesu i nie działają w celu osiągnięcia zysku.

Na terenie powiatu sławieńskiego zarejestrowanych jest 404 organizacji pozarządowych, w tym stowarzyszenia zwykłe, stowarzyszenia kultury fizycznej, ochotnicze straże pożarne i inne stowarzyszenia. Jeżeli chodzi o powstanie podmiotów ekonomii społecznej, to w okresie obowiązywania poprzedniej Strategii powstały lub działały na terenie powiatu: wypożyczalnia sprzętu dla osób niepełnosprawnych w Gwiazdowie, nowe Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sławnie obok tych, które prowadzi Stowarzyszenie „AKSON” funkcjonujące od 2001 roku, Centrum Integracji Społecznej w Rzyszczewie, Zakład Pracy Chronionej Piekarnia Jakubowscy, przedsiębiorstwo społeczne-Spółdzielnia Socjalna Komunalka oraz Zakład Aktywności Zawodowej w Podgórkach.

Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie współpraca organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami zrównanymi może mieć charakter finansowy jak i niefinansowy oraz odbywa się na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Działania w jej zakresie to zlecanie zadań własnych, dofinansowanie działalności statutowej, wsparcie rzeczowe i lokalowe oraz doradztwo i konsultacje. Poniżej tabela zadań zleconych przez powiat sławieński w latach 2019-2022.

Tabela 15 Zadania zlecone przez powiat sławieński w latach 2019-2022

ROK	POSTĘPOWANIE KONKURSOWE			POSTĘPOWANIE POZAKONKURSOWE
	WSPIERANIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	KULTURA, SZTUKA, OCHRONA DÓBR KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO	UPOWSZECHNIANIE KULTURY FIZYCZNEJ	KULTURA, SZTUKA, OCHRONA DÓBR KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
2019	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół na Terenie Ziemi Darłowskiej i Gmin Ościennych w Darłowie- 15 000,00 zł Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi RAZEM- 6000,00 zł	Stowarzyszenie na Rzecz Utworzenia i Rozwoju Muzeum Techniki Wojskowej Tytan w Malechowie- 10 000,00zł Stowarzyszenie Kultura, Sztuka, Region- 4000,00 zł	Stowarzyszenie Kultury Fizycznej „Aktywni” w Postominie- 5000,00 zł	Klub Amazonki w Darłowie- 4500,00 zł
2020	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół na Terenie Ziemi Darłowskiej i Gmin Ościennych w Darłowie- 12 000,00 zł Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi RAZEM- 6000,00 zł	Ochotnicza Straż Pożarna w Sławnie Orkiestra Dęta im. Ziemi Sławieńskiej- 4121,69 zł		Stowarzyszenie na Rzecz Utworzenia i Rozwoju Muzeum Techniki Wojskowej Tytan w Malechowie- 8500,00zł

2021	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół na Terenie Ziemi Darłowskiej i Gmin Ościennych w Darłowie- 11 000,00 zł Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi RAZEM- 4000,00 zł	Ochotnicza Straż Pożarna w Sławnie Orkiestra Dęta im. Ziemi Sławieńskiej- 4000,00 zł Stowarzyszenie Kultura, Sztuka, Region- 6000,00 zł		Stowarzyszenie na Rzecz Utworzenia i Rozwoju Muzeum Techniki Wojskowej Tytan w Malechowie- 7000,00zł
2022	Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych, Ich Rodzin i Przyjaciół na Terenie Ziemi Darłowskiej i Gmin Ościennych w Darłowie- 17 000,00 zł Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci ze Specjalnymi Potrzebami Edukacyjnymi RAZEM- 8000,00 zł	Stowarzyszenie Kultura, Sztuka, Region- 7000,00 zł		Stowarzyszenie na Rzecz Utworzenia i Rozwoju Muzeum Techniki Wojskowej Tytan w Malechowie- 8000,00zł

Źródło: zgodnie z danymi pozyskanymi z BIP Starostwa Powiatowego w Sławnie, raportem stanu powiatu

Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą wśród gmin powiatu sławieńskiego nie jest w planach utworzenie Centrum Usług Społecznych. Zgodnie z odpowiedzią Gmina Darłowo w latach 2020-2022 nie zlecała podmiotom ekonomii społecznej zadań publicznych z zakresu polityki prorodzinnej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, pomocy społecznej, promocji i ochrony zdrowia, wspierania osób niepełnosprawnych, przeciwdziałania bezrobociu oraz pobudzania aktywności obywatelskiej. Natomiast wspiera organizacje pozarządowe w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu, dla przykładu na to zadanie w 2024 rok przeznaczy ponad 300 000,00 zł na tego typu inicjatywy. Beneficjentami będą: Klub Sportowy „Stocznia Darłowo M&W”, Gminne

Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe, Klub Kolarski „Ziemia Darłowska”, Stowarzyszenie „Błękitna Fala”, Klub Biegacza „Darłowskie Charty”, Koszaliński Klub Teakwondo „Bałtyk”.

Gmina Miasto Darłowo w latach 2018-2022 przekazywała zadania publiczne w zakresie pomocy społecznej, wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, sportu, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym. Dodatkowo organizacje otrzymują wsparcie w tzw. trybie pozakonkursowym. W 2020 roku zlecono 12 zadań, w 2021r. 18 zadań, natomiast w 2022 roku 24 zadania min. wydawanie gorącego posiłku dla podopiecznych MOPS w Darłowie, prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży, organizacja zajęć pozalekcyjnych, dary żywnościowe, spotkanie wigilijne, rehabilitacja pocovidowa i inne. W 2022 roku w Darłowie działało 5 fundacji i 55 stowarzyszeń zgodnie z zapisami raportu gminy Miasta Darłowo za 2022r.

Gmina Miasto Sławno również nie korzystała z usług podmiotów ekonomii społecznej w zakresie zadań publicznych w latach 2020-2022. Na terenie miasta Sławno działa aktywnie 15 organizacji pozarządowych, natomiast w Gminie wiejskiej Sławno wykazano 27 aktywnych organizacji i podmiotów ekonomii społecznej. Gmina Sławno w latach 2020-2022 zlecała podmiotom ekonomii społecznej zadania publiczne w zakresie:

- działalności na rzecz osób niepełnosprawnych,
- działalności na rzecz dzieci i młodzieży,
- kultury, sztuki, ochrony dóbr i dziedzictwa narodowego,
- wspierania i upowszechniania kultury fizycznej.

Ponadto Spółdzielnia Socjalna „KOMUNALKA” i Centrum Integracji Społecznej w Rzyszczewie w ramach własnych zadań statutowych realizują zadania z zakresu reintegracji zawodowej i społecznej, a także przeciwdziałania bezrobociu, pobudzania aktywności obywatelskiej, pomocy społecznej, promocji i ochrony zdrowia czy ochrony środowiska.

Gmina Malechowo wskazała 1 działającą aktywnie organizację z ich terenu- Fundację Jasia i Małgosi. Ponadto Gmina Malechowo w latach 2020-2022 zlecała zadania publiczne w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych.

Gmina Postomino zgodnie z ogłaszanymi konkursami zleca zadania publiczne w zakresie:

- zdrowia publicznego- kreowanie postaw zdrowotnych i społecznych, zapobieganie uzależnieniom oraz skutkom zdrowotnym i społecznym wynikającym z uzależnień,
- przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz wykluczeniu społecznemu,

- ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego- upowszechniania działań kulturalnych.

W powiecie sławieńskim znajduje się 19 parafii kościoła rzymskokatolickiego, znajdują się one w Barzowicach, 4 w Darłowie, 2 w Sławnie, Dąbkach, Jeżycach, Słownie, Starym Jarosławiu, Starym Krakowie, Malechowie, Warszkowie, Sławsku, Sulechówku, Żukowie, Łącku i Postominie. Ponadto w Bukowie Morskim jest parafia Polskiego Kościoła Katolickiego, a w Sławnie i Sulechówku Kościół Greko-Katolicki.

Analiza SWOT

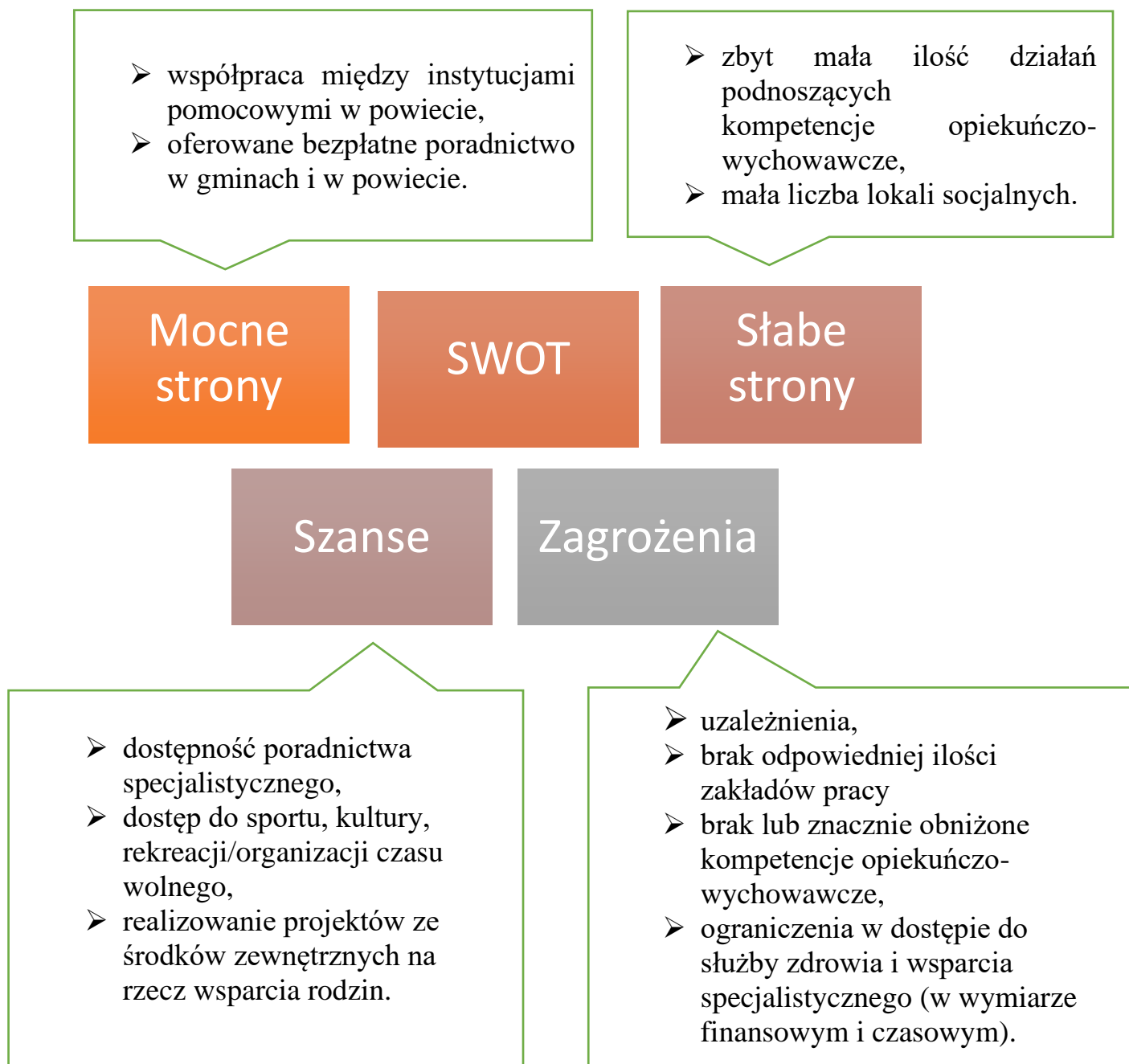
Analiza SWOT została przeprowadzona na podstawie z jednej strony ankiet wypełnionych w ramach konsultacji społecznych oraz rozprawdzonych wśród pracowników służb pomocy społecznej, czy pracowników organizacji pozarządowych, a z drugiej strony jest konsekwencją zajęć w podzespołach roboczych ds. opracowania Strategii. Określono słabe i mocne strony oraz zagrożenia i szanse w wyodrębnionych obszarach.

Analizę SWOT dla powiatu sławieńskiego przeprowadzono w następujących obszarach:

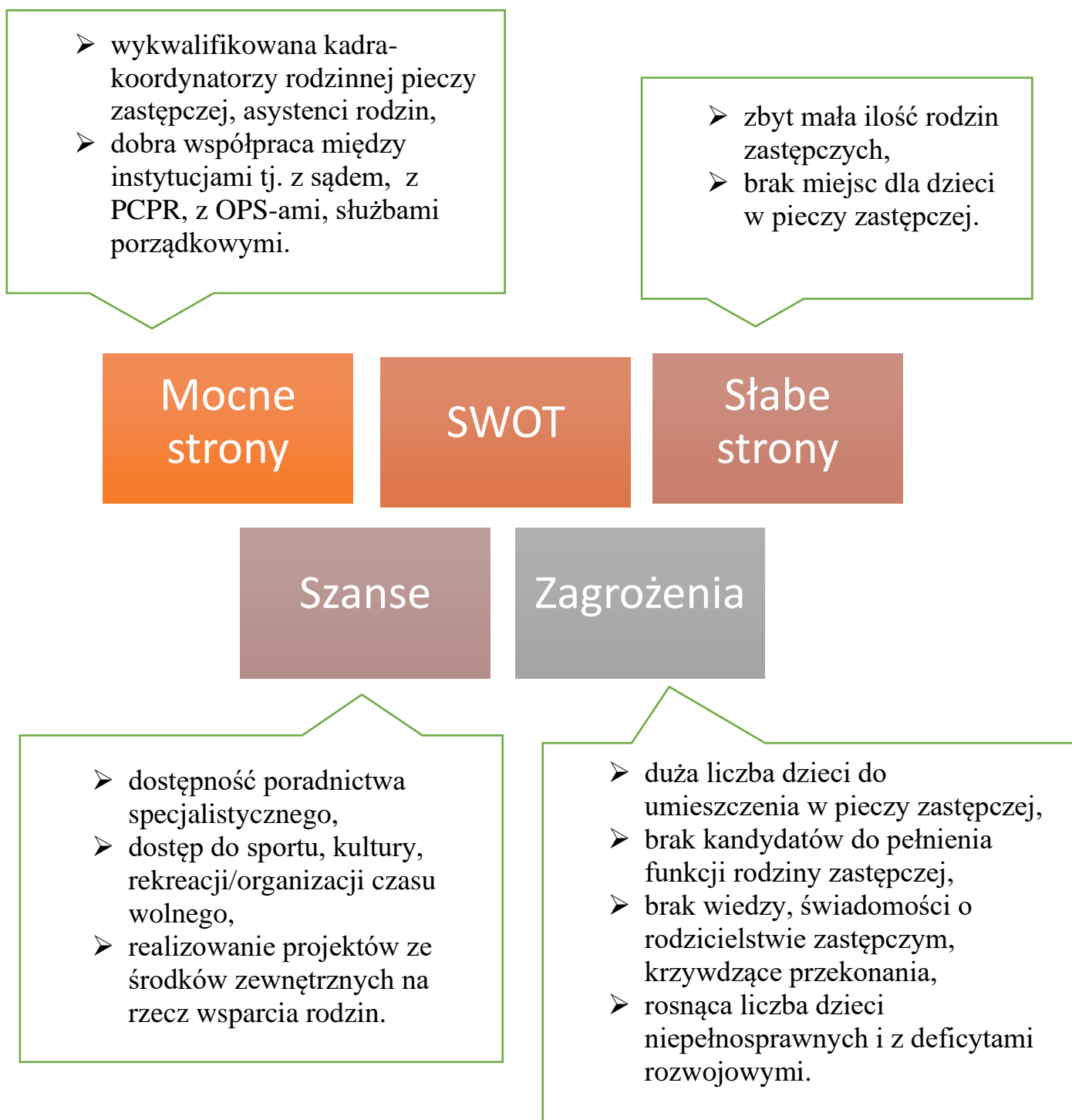
- wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- wsparcie pieczy zastępczej w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- optymalizacja systemu wsparcia dla osób starszych,
- zintegrowane wsparcie dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin,
- system wsparcia dla dzieci i młodzieży,
- stworzenie konkurencyjnego rynku pracy,
- przeciwdziałanie przemocy.

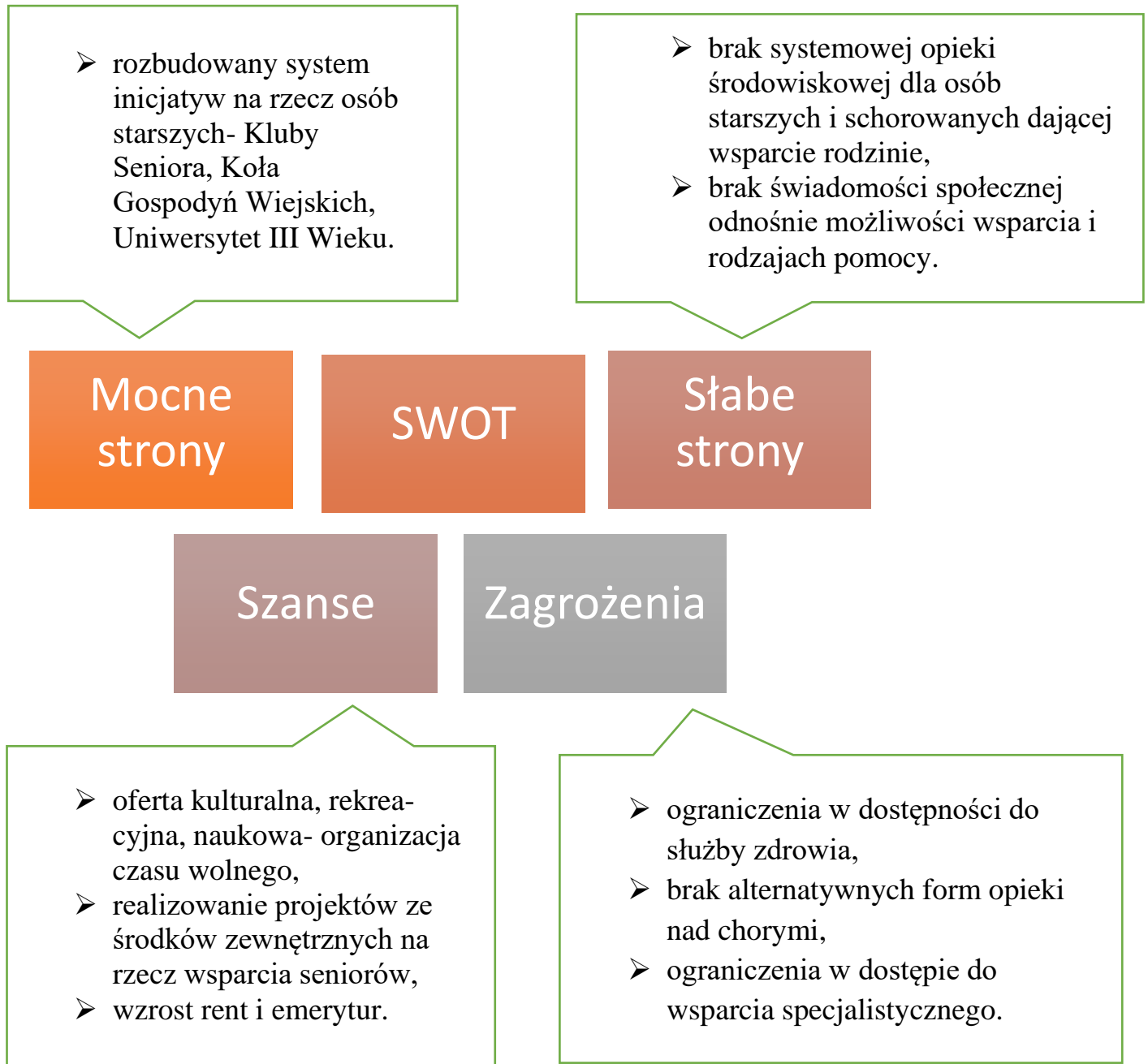
Rysunek 10 Wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

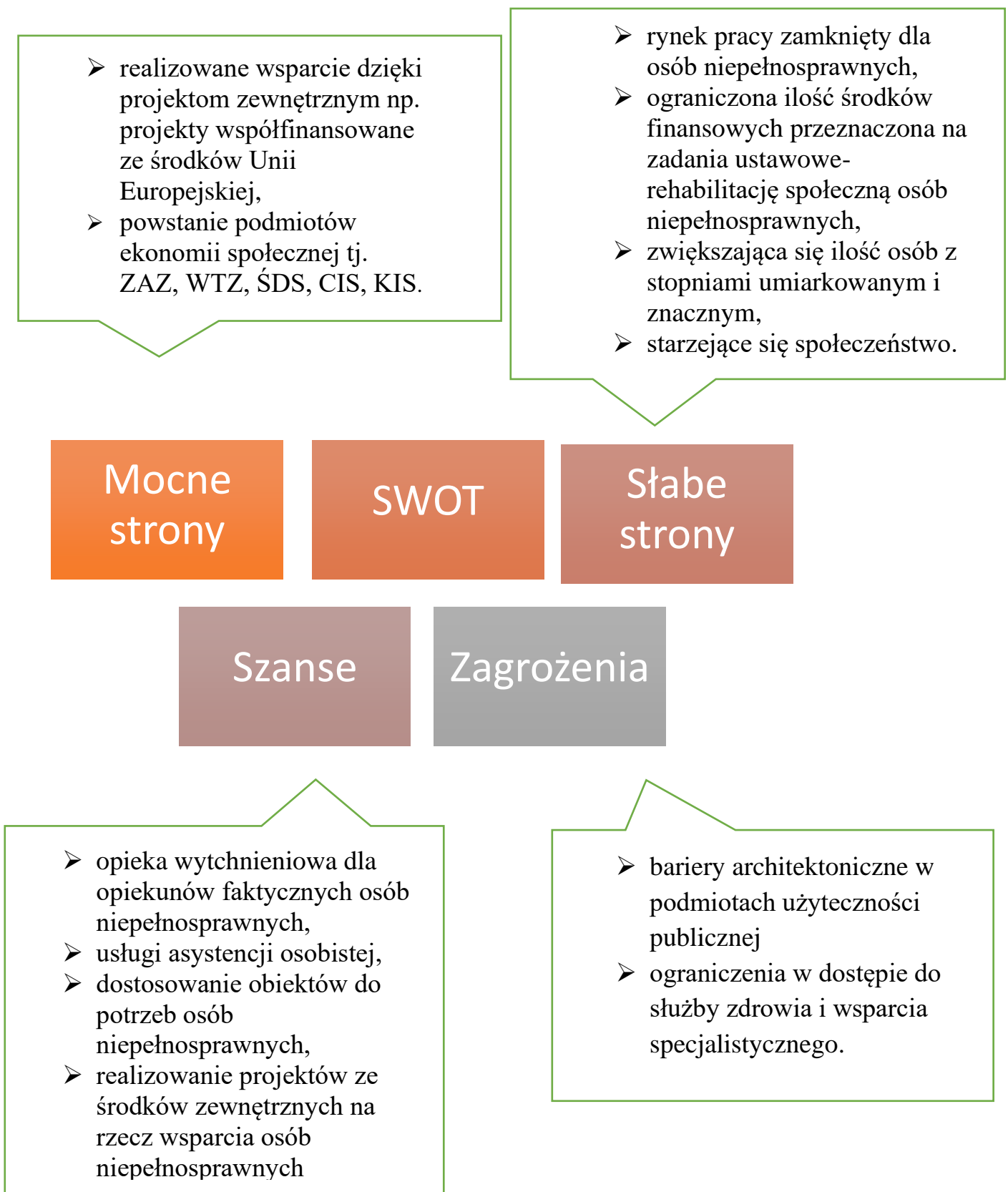
Rysunek 11 Wsparcie pieczy zastępczej w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

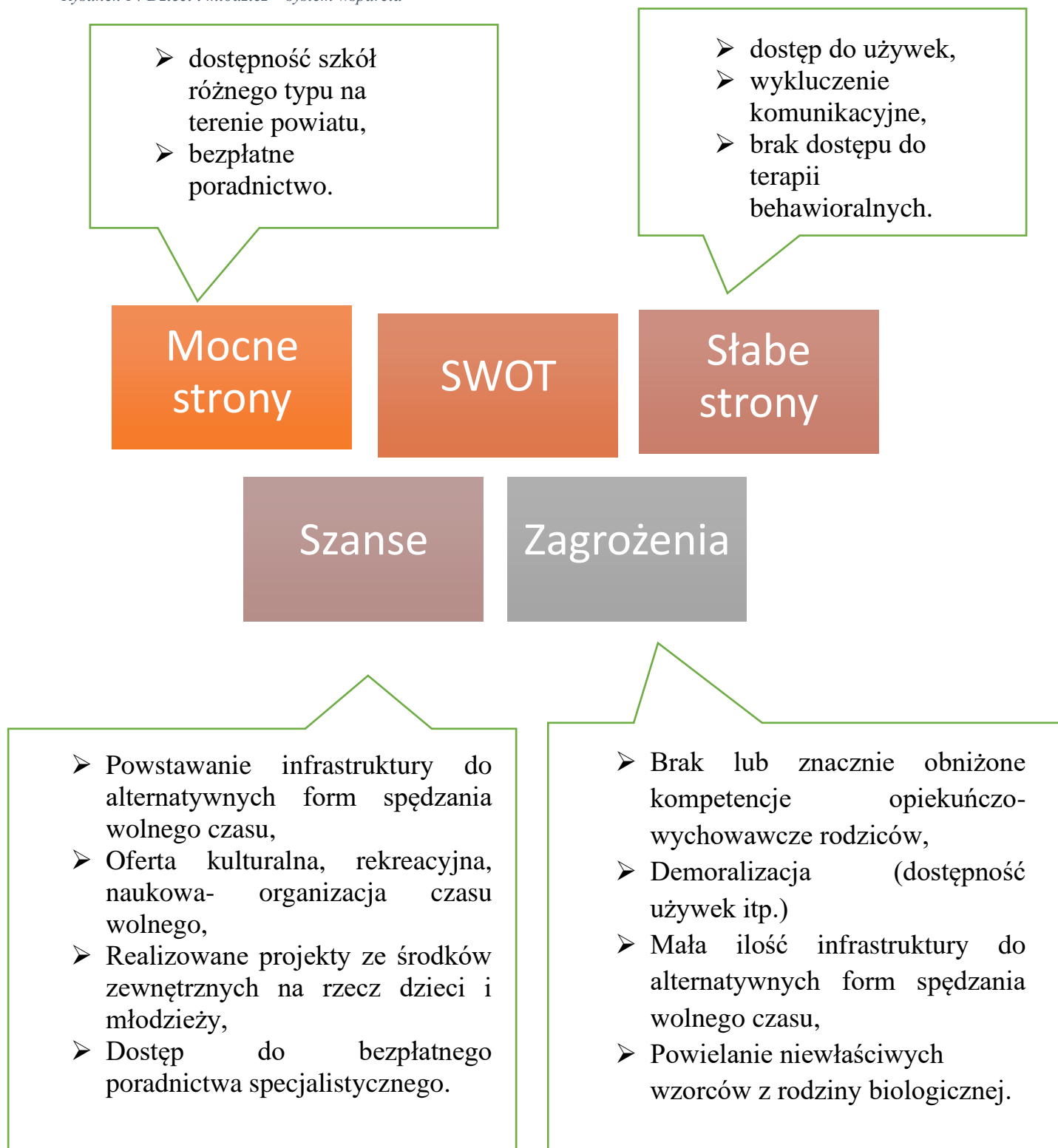
Rysunek 12 Optymalizacja systemu wsparcia dla osób starszych

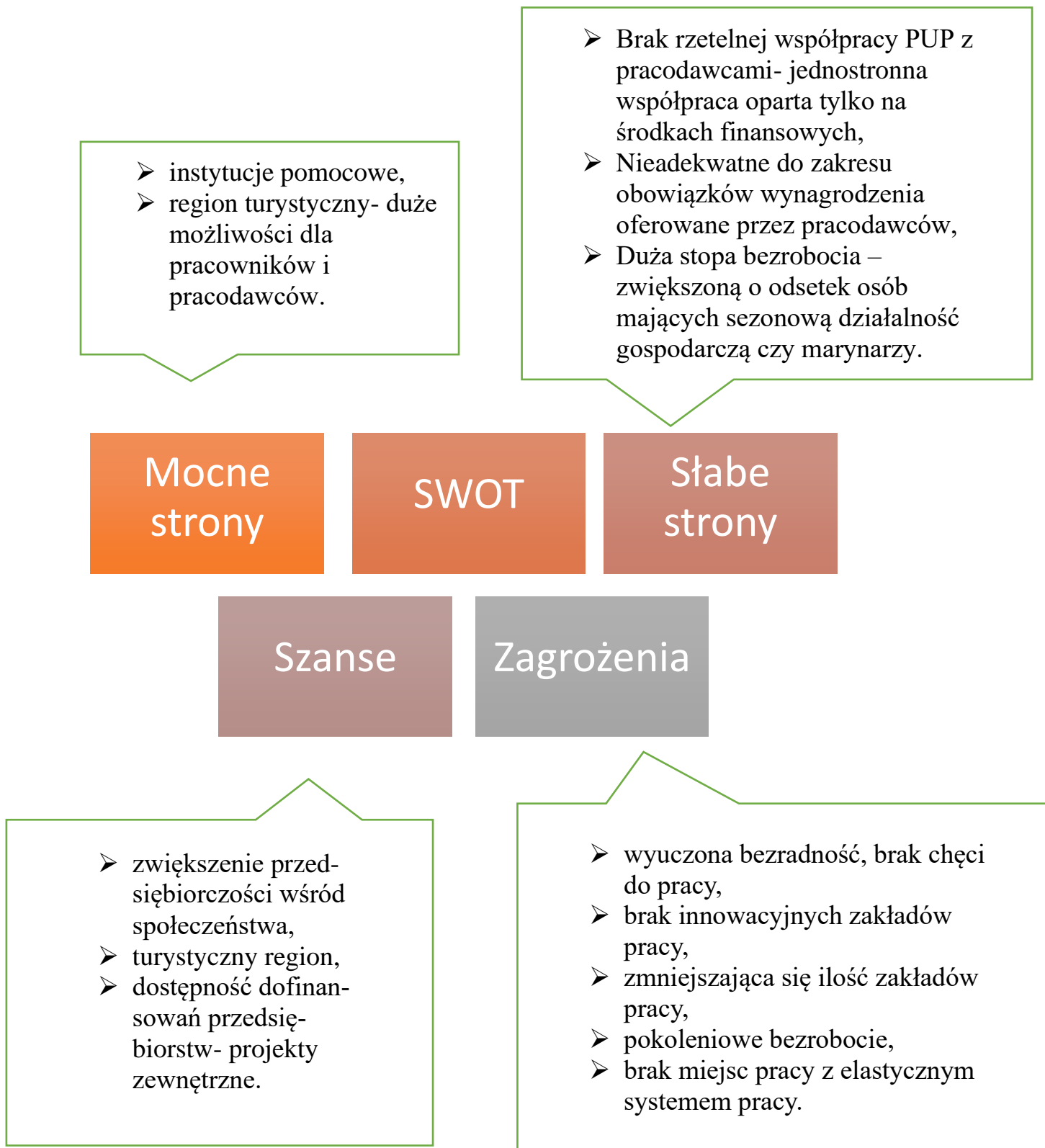
Rysunek 13 Zintegrowane wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin

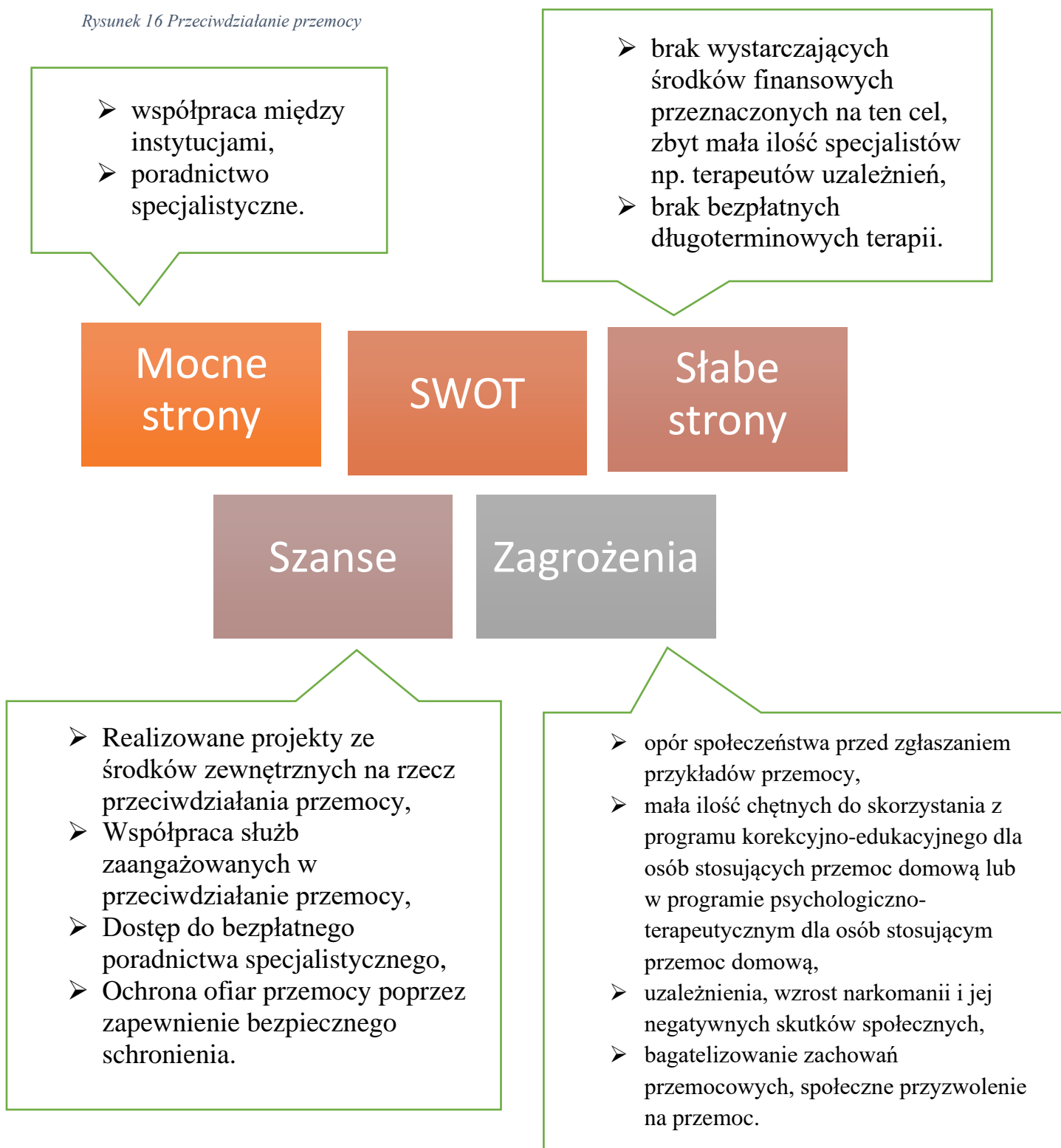
Rysunek 14 Dzieci i młodzież – system wsparcia

Rysunek 15 Stworzenie konkurencyjnego rynku pracy poprzez aktywizację, promocję zatrudniania i przedsiębiorczość

Rysunek 16 Przeciwdziałanie przemocy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2024-2031 na terenie powiatu sławieńskiego

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2024-2031 powstaje, by rozwijać powiat, a w konsekwencji podjętych działań przyczynić się do poprawy życia mieszkańców na poziomie

zabezpieczenia potrzeb zarówno materialnych jak i niematerialnych wszystkich grup społecznych ze szczególnym uwzględnieniem osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Taka spójność społeczna jest zgodna z założeniami Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030r. oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. W tym ostatnim dokumencie znajdują się ponadto zapisy odnośnie przeciwdziałania kryzysom na obszarach zdegradowanych oraz wzmocnienie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo, a takim jest powiat sławieński. Kolejnym strategicznym dla rozwoju Polski dokumentem jest Strategia Demograficzna 2040, a w niej podkreślono jak ważne są działania mające na celu wzmocnienie rodziny.

Natomiast w Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 ważnym działaniem jest podniesienie poziomu kompetencji obywateli, wzrost i poprawa wykorzystania potencjału kapitału ludzkiego na rynku pracy, redukcja ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz poprawa dostępu do usług świadczonych w odpowiedzi na wyzwania demograficzne. W Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu Aktualizacja 2021-2027 polityka publiczna z perspektywą do roku 2030, w którym również znalazły się zapisy odnośnie zmniejszenia zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem dzieci i młodzieży, zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, zwiększeniem integracji społecznej grup najbardziej zagrożonych wykluczeniem. W powyższych zakresach Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest kompatybilna z najważniejszymi dokumentami funkcjonującymi w kraju.

Obszary działań strategicznych:

I Wsparcie rodzin i systemu pieczy zastępczej w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

II Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych, seniorów, dzieci i młodzieży.

III Stworzenie konkurencyjnego rynku pracy poprzez aktywizację, promocję zatrudnienia i przedsiębiorczość.

IV Przeciwdziałanie skutkom przemocy w rodzinie i przestępczości.

Tabela 16 Obszar I Wsparcie rodzin i systemu pieczy zastępczej w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych

OBSZAR I: WSPARCIE RODZIN I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH				
		DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ:
CEL STRATEGICZNY:	CEL OPERACYJNY: ZINTEGROWANY	- organizowanie szkoleń podnoszących	- ilość przeprowadzonych szkoleń	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

<p>ROZWIJANIE SYSTEMU WSPARCIA DLA RODZIN ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM</p>	<p>SYSTEM WSPARCIA DLA RODZIN</p>	<p>kwalifikacje i umiejętności wychowawcze, finansowe i społeczne rodziców, propagowanie idei Szkoły dla Rodziców, - realizacja projektów, programów ze środków zewnętrznych na rzecz rodzin, - umożliwienie bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, - działania w zakresie sportu, kultury, rekreacji i organizacji czasu wolnego dla członków rodzin - szkolenie pracowników ośrodków pomocy społecznej oraz pracowników szkół, - oferta edukacyjna, kulturalna, upowszechnianie</p>	<p>zwiększających kompetencje opiekuńczo-wychowawcze, finansowe, społeczne oraz działań informacyjnych, - ilości i działania w ramach programów i projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych, - ilość i opis przeprowadzonego bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, - ilość i opis działań w zakresie sportu, rekreacji, kultury, organizacji czasu wolnego skierowanego dla rodzin - ilość przeszkolonych osób i opis szkoleń, - ilość i opis działań w zakresie oferty edukacyjnej, kulturalnej, upowszechniania kultury fizycznej i</p>	<p>Ośrodki Pomocy Społecznej</p>
--	--	---	---	----------------------------------

		kultury fizycznej i turystyczna skierowana do rodzin.	turystycznej skierowanej do rodzin.	
		DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ:
	CEL OPERACYJNY: ROZWIJANIE SYSTEMU WSPARCIA PIECZY ZASTĘPCZEJ	- promocja rodzicielstwa zastępczego, - szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze, - bezpłatne poradnictwo specjalistyczne, - podnoszenie kompetencji pracowników placówek opiekuńczo-wychowawczych i pracowników Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej, - podnoszenie kompetencji rodzin zastępczych, - programy, projekty na rzecz pieczy zastępczej ze środków zewnętrznych,	- ilość i opis kampanii i działań promocyjnych, - ilości przeszkolonych kandydatów na rodziny zastępcze, - ilość i opis przeprowadzonego bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, - ilość szkoleń i osób przeszkolonych z POW oraz ORPZ, - ilość szkoleń i przeszkolonych osób z rodzin zastępczych, - ilość i opis działań w programach, projektach ze środków zewnętrznych na rzecz pieczy zastępczej, - ilość i opis działań integracyjnych.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Sławnie i w Darłowie, rodziny zastępcze ze szczególnym uwzględnieniem zawodowych, Rodzinnych domów dziecka

		- integracja środowiska pieczy zastępczej.		
CEL STRATEGICZNY: ROZWIJANIE SYSTEMU WSPARCIA PIECZY ZASTĘPCZEJ ORAZ ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI PROCESU USAMODZIELNIENIA WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ	CEL OPERACYJNY: SKUTECZNY PROCES USAMODZIELNIENIA WYCHOWANKÓW PIECZY ZASTĘPCZEJ	DZIAŁANIA: - bezpłatne poradnictwo specjalistyczne, - działania informacyjne o dostępności pomocy z organizacji pozarządowych oraz innych instytucji, - organizacja szkoleń, spotkań, warsztatów dla usamodzielnianych wychowanków.	WSKAŹNIKI: - ilość i opis przeprowadzonego bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, - ilość podanych informacji oraz rodzaj kanału informacyjnego, - ilość i opis działań w programach, projektach ze środków zewnętrznych na rzecz wychowanków, - ilość szkoleń, spotkań, warsztatów dla usamodzielnianych wychowanków.	PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe

Tabela 17 Obszar II Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami, seniorów, dzieci i młodzieży

OBSZAR II: STWORZENIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU WSPARCIA DLA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI, SENIORÓW, DZIECI I MŁODZIEŻY				
		DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ:
CEL STRATEGICZNY: AKTYWIZACJA I WŁĄCZANIE GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM	CELOPERACYJNY: ZINTEGROWANE WSPARCIE DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI I ICH RODZIN	<ul style="list-style-type: none"> - integracja osób z niepełnosprawnościami ze środowiskiem w postaci kampanii, wydarzeń, upowszechniania informacji i organizacji spotkań, - rozwój opieki przedszkolnej, szkolnej integracyjnej i specjalnej, - projekty zewnętrzne na rzecz osób z niepełnosprawnością i ich rodzin, pozyskiwanie środków, - rozwój terapii, rehabilitacji, Warsztatów Terapii Zajęciowej oraz specjalistycznego wsparcia dla osób z niepełnosprawnością i osób z zaburzeniami, 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość spotkań, kampanii, wydarzeń, upowszechnionych informacji dotyczących osób z niepełnosprawnościami, - ilość i opis działań w zakresie integracji szkolnej i przedszkolnej dzieci z zaburzeniami i z niepełnosprawnością, - ilość i opis działań w programach, projektach ze środków zewnętrznych na rzecz osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin, - ilość i opis terapii, rehabilitacji oraz specjalistycznego wsparcia zorganizowanego na rzecz osób z niepełnosprawnościami lub z zaburzeniami, 	Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, Środowiskowy Dom Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej, organizacje pozarządowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, szkoły

		<ul style="list-style-type: none"> - usuwanie barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się, - bezpłatne poradnictwo specjalistyczne, - wsparcie dla rodzin (opiekunów faktycznych osób niesamodzielnych), - poszerzenie oferty usług opiekuńczych, asystenckich, opieki wytchnieniowej, - wsparcie oferowane przez podmioty ekonomii społecznej oraz organizacje pozarządowe na rzecz rodzin osób z niepełnosprawnościami 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość zdiagnozowanych klientów Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych, - ilość osób, które uzyskały dofinansowanie do usunięcia barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, - ilość i opis przeprowadzonego bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, - ilość i rodzaj wsparcia dla rodzin osób niepełnosprawnych, - ilość osób objętych usługami opiekuńczymi, opieką wytchnieniową, asystencką, - ilość działań i opis realizowanych przez podmioty ekonomii społecznej oraz organizacje pozarządowe na rzecz rodzin osób z niepełnosprawnościami. 	
		DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ:
	CEL OPERACYJNY: PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU	<ul style="list-style-type: none"> - projekty zewnętrzne na rzecz dzieci i młodzieży, - pozyskiwanie środków, 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość i opis działań w programach, projektach ze środków zewnętrznych 	Szkoły, Ośrodki Pomocy Społecznej, gminy, Powiatowe

	SPOŁECZNEMU DZIECI I MŁODZIEŻY	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowanie adekwatnej oferty rekreacyjnej, sportowej, turystycznej skierowanej do dzieci i młodzieży, - bezpłatne poradnictwo specjalistyczne, - wsparcie procesu edukacyjnego dla uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, - oferta kulturalna, upowszechnianie kultury fizycznej skierowanej do dzieci i młodzieży. 	<p>na rzecz dzieci i młodzieży,</p> <ul style="list-style-type: none"> - ilość i opis działań w zakresie oferty rekreacyjnej, sportowej i turystycznej, - ilość i opis przeprowadzonego bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego, - ilość działań na rzecz uczniów ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi, - ilość działań i opis oferty kulturalnej i dotyczącej kultury fizycznej skierowanej do młodzieży. 	Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe
		DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ:
CEL STRATEGICZNY: AKTYWIZACJA I WŁĄCZANIE GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM	CEL OPERACYJNY: OPTYMALIZACJA SYSTEMU WSPARCIA DLA OSÓB STARSZYCH	<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie aktywnego i zdrowego stylu życia poprzez różne inicjatywy np. Kluby Seniora, Uniwersytet III Wieku, - poszerzenie oferty usług opiekuńczych, asystenckich, opieki wytechnieniowej ze szczególnym 	<ul style="list-style-type: none"> - ilość osób i opis podjętych inicjatyw na rzecz seniorów, - ilość osób objętych usługami opiekuńczymi, opieką wytechnieniową, asystencką, - ilość i opis działań w programach, projektach ze środków zewnętrznych na rzecz seniorów, 	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, Starostwo Powiatowe w Sławnie, Ośrodki Pomocy Społecznej, koła gospodyń wiejskich, organizacje pozarządowe

		uwzględnieniem samotnych seniorów, - projekty zewnętrzne na rzecz seniorów, pozyskiwanie środków, - uwrażliwienie społeczeństwa na potrzeby osób starszych, - oferta kulturalna, turystyczna, rehabilitacyjna, edukacyjna, upowszechnienie kultury fizycznej skierowanej do seniorów.	- ilość kampanii i działań aktywnie włączających osoby starsze w społeczność lokalną, - ilość i opis działań w zakresie oferty kulturalnej, turystycznej, rehabilitacyjnej, edukacyjnej, upowszechnienie kultury fizycznej skierowanej do seniorów.	
--	--	---	--	--

Tabela 18 Obszar III Stworzenie konkurencyjnego rynku pracy poprzez aktywizację, promocję zatrudnienia i przedsiębiorczość.

OBZAR III: STWORZENIE KONKURENCYJNEGO RYNKU PRACY POPRZEZ AKTYWIZACJĘ, PROMOCJĘ ZATRUDNIENIA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ				
		DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ:
CEL STRATEGICZNY: PROMOCJA ZATRUDNIENIA I AKTYWIZACJA OSÓB BEZROBOTNYCH	CEL OPERACYJNY: ZWIĘKSZENIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ BEZROBOTNYCH Z UWZGLĘDNIENIEM OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM	- indywidualne podejście w doborze usług i instrumentów rynku pracy, - świadczenie usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, - organizacja szkoleń,	- ilość klientów i zrealizowanych usług i instrumentów rynku pracy, - ilość klientów i udzielonych porad z zakresu doradztwa zawodowego, - ilość klientów, którzy skorzystali ze szkoleń,	Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Aktywności Społecznej w Rzyszczewie, Spółdzielnia Socjalna „Komunalka”

		uzupełnienie, zmiana lub podniesienie kwalifikacji zawodowych, - organizowanie i finansowanie instrumentów rynku pracy umożliwiającym bezrobotnym powrót na rynek pracy, - realizacja programów i projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, - działania w zakresie usług i instrumentów rynku pracy skierowane do osób niepełnosprawnych.	uzupełnienia, zmiany lub podniesienia kwalifikacji zawodowych, - ilość i opis wykorzystanych instrumentów rynku pracy, - ilość i opis programów, projektów finansowanych ze środków zewnętrznych, - ilość klientów z niepełnosprawnością i zrealizowanych usług i instrumentów rynku pracy na ich rzecz.	
		DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ:
CEL STRATEGICZNY: PROMOCJA ZATRUDNIENIA I AKTYWIZACJA OSÓB BEZROBOTNYCH	CEL OPERACYJNY: WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TWORZENIE NOWYCH MIEJSC PRACY	- promocja zatrudnienia prowadzona w szkołach, placówkach opiekuńczo-wychowawczych,	- ilość działań promocyjnych na rzecz zatrudnienia, ich opis prowadzone w szkołach, placówkach opiekuńczo-	Powiatowy Urząd Pracy w Sławnie

	<p>mediach społecznościowych,</p> <p>- przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej,</p> <p>- współpraca z przedsiębiorcami w zakresie organizacji i współfinansowanie miejsc pracy z wykorzystaniem instrumentów rynku pracy,</p> <p>- szkolenie pracowników z Krajowego Funduszu Szkoleniowego,</p> <p>- informowanie społeczeństwa o świadczonych usługach, projektach zewnętrznych i możliwościach rozwoju w ramach działalności Powiatowego Urzędu Pracy.</p>	<p>wychowawczych i w mediach społecznościowych,</p> <p>- ilość klientów, która skorzystała ze środków na podjęcie działalności gospodarczej,</p> <p>- ilość usług oraz instrumentów rynku pracy przekazana na rzecz przedsiębiorców i pracodawców,</p> <p>- ilość pracodawców i pracowników, którzy skorzystali z Krajowego Funduszu Szkoleniowego,</p> <p>- ilość opublikowanych informacji o działalności Powiatowego Urzędu Pracy.</p>	
--	--	---	--

Tabela 19 Obszar IV Przeciwdziałanie skutkom przemocy w rodzinie i przestępczości.

OBSZAR IV: PRZECIWDZIAŁANIE SKUTKOM PRZEMOCY DOMOWEJ I PRZESTĘPCZOŚCI				
		DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ:
CEL STRATEGICZNY: PRZECIWDZIAŁANIE I ŁAGODZENIE SKUTKÓW PRZEMOCY DOMOWEJ	CEL OPERACYJNY: PRZECIWDZIAŁANIE I ŁAGODZENIE SKUTKÓW PRZEMOCY DOMOWEJ	- budowa i funkcjonowanie interdyscyplinarnych zespołów złożonych z przedstawicieli różnych instytucji, - upowszechnianie informacji o formach pomocy, - bezpłatne poradnictwo specjalistyczne (dla osób doznających przemoc domową i osób stosujących przemoc domową), - kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub w programie psychologiczno- terapeutycznym dla	- ilość spotkań zespołów interdyscyplinarnych, - ilość działań informacyjnych i ich zasięg, - ilość klientów bezpłatnego poradnictwa - ilość skierowanych osób do uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub w programie psychologiczno- terapeutycznym dla osób stosującym przemoc domową, - ilość spotkań i ilość osób uczestniczących w grupach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, - opis działalności i ilość klientów RCK lub PIK.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, Ośrodki Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe

		osób stosującym przemoc domową, - grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, - funkcjonowanie Regionalnego Centrum Kryzysowego lub Punktu Interwencji Kryzysowej dla osób, rodzin przeżywających trudne sytuacje życiowe.		
		DZIAŁANIA:	WSKAŹNIKI:	PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ:
CEL STRATEGICZNY: DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE I ZAPOBIEGANIE DZIAŁANIOM DEMORALIZUJĄCYM	CEL OPERACYJNY: DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE I ZAPOBIEGANIE DZIAŁANIOM DEMORALIZUJĄCYM	- prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań edukacyjno-informacyjnych na temat przeciwdziałania przemocy i profilaktyki uzależnień, - upowszechnianie informacji na temat profilaktyki i skutków uzależnień oraz promowania nieagresywnych zachowań,	- ilość i opis działań edukacyjno-informacyjnych na temat przeciwdziałania przemocy i profilaktyki uzależnień, - ilość udostępnianych informacji na temat profilaktyki i skutków uzależnień oraz promowania nieagresywnych zachowań, - ilość i opis działań w programach, projektach ze środków	Szkoły, Centra Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Sławnie i w Darłowie, Policja, organizacje pozarządowe

		- projekty ze środków zewnętrznych na rzecz przeciwdziałania przemocy, - bezpłatne poradnictwo specjalistyczne (dostępność terapeuty uzależnień), - alternatywne metody spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży.	zewnętrznych na rzecz przeciwdziałania przemocy, - ilość klientów korzystających ze wsparcia w tym terapeuty uzależnień, - ilość działań i opis organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.	
--	--	---	---	--

Efekty i sposób realizacji Strategii oraz jej ramy finansowe

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie jest jednostką organizacyjną Powiatu Sławieńskiego. Misją przyświecającą pracy Centrum jest dążenie do tworzenia zintegrowanego, solidnego i efektywnie działającego systemu zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych wśród mieszkańców powiatu.

Obowiązek stworzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych zawiera art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. Do prac nad dokumentem przystąpiono w pierwszym kwartale 2023r. W składzie Zespołów ds. opracowywania Strategii znalazły się osoby pracujące ma co dzień w obrębie szeroko pojętej polityki społecznej z terenu powiatu sławieńskiego. Należałoby podkreślić, że za realizację działań w ramach tego dokumentu odpowiadać będą wszyscy przedstawiciele instytucji i jednostek statutowo działających na rzecz dobra mieszkańców takie jak: ośrodki pomocy społecznej, szkoły, organizacje pozarządowe, Centra Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawcze, Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, podmioty ekonomii społecznej i inne. Za koordynację działań oraz współpracę pomiędzy poszczególnymi ogniwami odpowiada Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie.

Nie można zapomnieć, że realizacja Strategii nie jest możliwa bez finansowania jej działań. Realizacja celów powiązanych z zadaniami ustawowymi w każdym obszarze, nie ogranicza podmiotów

w poszukiwaniu środków z projektów zewnętrznych przeznaczonych na realizację działań wpisujących się w cele strategiczne i operacyjne. Jak można było zauważyć w monitoringu poprzednio obowiązującej Strategii na lata 2016-2023 bardzo dużo działań udało się realizować dzięki projektom finansowanym ze źródeł zewnętrznych, co jest doskonałym uzupełnieniem ustawowych zadań jednostek działających na rzecz społeczności lokalnej.

Planuje się, że wprowadzenie w życie celów strategicznych i operacyjnych będzie możliwe przy pomocy następujących źródeł finansowania:

- budżet gmin i powiatu,
- budżet państwa (dotacje),
- funduszy krajowych (PFRON),
- projektów pozakonkursowych i konkursowych (środki z Unii Europejskiej),
- funduszy pomocowych,
- projektów zewnętrznych.

Poniżej tabela obrazująca wydatki powiatu sławieńskiego, jakie ponoszono na pomoc społeczną- działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Centr Obsługi Placówek. Budżety jednostek podległych zawierają subwencje oświatowe, dotacje z budżetu państwa, środki własne powiatu, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego oraz środki zewnętrzne- unijne lub inne.

Tabela 20 Wydatki powiatu sławieńskiego na pomoc społeczną

Rok	Wydatki na pomoc społeczną/politykę społeczną
2018	8 295 268,07
2019	9 118 763,03
2020	9 398 244,55
2021	10 195 262,49
2022	11 696 734,32

Źródło: zgodnie z danymi pozyskanymi ze Starostwa Powiatowego w Sławnie

Na podstawie analizy wydatkowanych środków przyjęto, że wydatki na politykę i pomoc społeczną będą wzrastać średnio o 850 366,56 zł rocznie. Wszystkie zaangażowane w realizację strategii jednostki na terenie powiatu będą również aplikować o środki zewnętrzne w celu finansowania zaplanowanych działań.

Tabela 21 Planowany wzrost wydatków na pomoc społeczną

Rok	Planowany wzrost wydatków na pomoc społeczną/politykę społeczną
2024	12 547 100,88
2025	13 397 467,44
2026	14 247 834
2027	15 098 200,56
2028	15 948 567,12
2029	16 798 933,68
2030	17 649 300,24

Źródło: zgodnie z danymi pozyskanymi ze Starostwa Powiatowego w Sławnie

Ewaluacja i monitoring realizacji Strategii

Koordynatorem realizacji oraz wdrażania Strategii jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sławnie. Raz do roku będzie wykonywany raport związany z ewaluacją i monitoringiem wdrożenia działań w ramach Strategii, przedstawiany on będzie Zarządowi Powiatu Sławieńskiego. W zależności od wniosków i rekomendacji po przeprowadzonym raporcie będzie możliwa korekta i modyfikacja założeń oraz celów uchwalonego dokumentu i dopasowane do zmieniającej się rzeczywistości. Należy pamiętać, że idea przyświecająca realizacji zadań postawionych przez Zespół ds. opracowania Strategii jest zbieżna z ideą solidarności społecznej.

Przeprowadzenie monitoringu ma za zadanie:

- ocenę stopnia realizacji poszczególnych celów strategicznych,
- ocenę efektów wykonania zaproponowanych programów, osiągnięcia zakładanych wskaźników,
- ocenę przeprowadzonej analizy SWOT,
- sprawdzenie aktualności danych ujętych w Strategii.

Do zadań koordynatora należeć będzie:

- a) dokonywanie raz do roku oceny poziomu wdrażania poszczególnych celów, działań i wskaźników w oparciu o materiał pozyskiwany ze środowiska,
- b) wypracowanie opinii i wniosków do rocznych sprawozdań z realizacji Strategii,
- c) przedstawienie corocznie Zarządowi Powiatu informacji z realizacji Strategii w postaci raportu z monitoringu i ewaluacji,
- d) w razie potrzeby- istotnych zmian społecznych, modyfikacja celów, działań i wskaźników.

Prognoza zmian w powiecie sławieńskim w zakresie zawartym w Strategii

W Strategii ujęto najważniejsze kierunki działań, których realizacja będzie skutecznie wspierać grupy marginalizowane w celu włączenia ich w życie społeczne. Oczekiwaniem jest, by stworzyć:

- sprawnie działający system wsparcia dla rodzin i rodzin zastępczych,
- efektywny proces usamodzielnienia wychowanków,
- celowe wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin,
- skuteczne przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży oraz zmniejszenie różnic wśród tej grupy społecznej,
- przyjazny system wsparcia dla seniorów- ukierunkowany na opiekę i aktywne włączenie społeczne,
- system wspierający osoby w znalezieniu pracy szczególnie wśród grup zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- powiat sprzyjający przedsiębiorczości i klimat do powstawania nowych miejsc pracy,
- system skutecznie zapobiegający zjawisku demoralizacji oraz przeciwdziałający przemocy domowej.

Podsumowując w konsekwencji podjętych działań zgodnie z prognozą zmian w powiecie sławieńskim wsparte zostaną rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, stworzony zostanie system wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, seniorów, dzieci i młodzieży, powstanie konkurencyjny rynek pracy przy pomocy aktywizacji osób bezrobotnych, promocji zatrudnienia i wsparcia przedsiębiorczości, jak również skutecznie będzie realizowane zadanie w zakresie przeciwdziałania skutkom przemocy domowej i zapobiegania przestępczości.

Zakończenie

Powstały dokument ma za zadanie pomóc w realizacji na terenie powiatu sławieńskiego polityki społecznej zgodnie z ideami postępu społecznego, przeciwdziałać ubóstwu i marginalizacji społecznej, rozwiązywać istotne problemy społeczne, zapewnić bezpieczeństwo socjalne oraz przeciwdziałać narastaniu niesprawiedliwości i powstaniu nowych szkód dla jednostki i społeczeństwa.

Działania w ramach Strategii winny być zintegrowane i zakładać współpracę różnych instytucji, których statutowe powinności zająają się w sferze administracyjnej, zdrowotnej, socjalnej, edukacyjnej, dotyczącej bezpieczeństwa czy rynku pracy.

Spis tabel

Tabela 1 Harmonogram prac nad Strategią	5
Tabela 2 Ilość osób korzystających ze wsparcia finansowego Ośrodków Pomocy Społecznej	10
Tabela 3 Liczba rodzin pozostająca pod opieką asystenta rodziny w latach 2018-2022	11
Tabela 4 Piecza zastępcza rodzinna w liczbach na przestrzeni lat 2018-2022	12
Tabela 5 Piecza instytucjonalna w liczbach na przestrzeni 2018-2022	13
Tabela 6 Ilość osób starszych korzystających ze wsparcia finansowego Ośrodków Pomocy Społecznej w latach 2018-2022	15
Tabela 7 Liczba zarejestrowanych osób niepełnosprawnych w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotni w latach 2018-2022	17
Tabela 8 Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności w podziale na stopnie na przestrzeni 2018-2022	18
Tabela 9 Liczba wydanych orzeczeń dla dzieci w podziale na płeć na przestrzeni 2018-2022	18
Tabela 10 Liczba i struktura klientów Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sławnie oraz Filii w Darłowie w latach 2018-2022	20
Tabela 11 Zjawisko bezrobocia na terenie powiatu sławieńskiego na przestrzeni 2018-2022	23
Tabela 12 Liczba prowadzonych Niebieskich Kart w latach 2018-2022	26
Tabela 13 Liczba osób dotkniętych przemocą/ podejrzenie przemocy zgłaszających się do Ośrodków Pomocy Społecznej w latach 2018-2022	27
Tabela 14 Dane z Prokuratury Rejonowej w Sławnie odnośnie zjawiska przemocy domowej	27
Tabela 15 Zadania zlecone przez powiat sławieński w latach 2019-2022	29
Tabela 16 Obszar I Wsparcie rodzin i systemu pieczy zastępczej w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	40
Tabela 17 Obszar II Stworzenie zintegrowanego systemu wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami, seniorów, dzieci i młodzieży	44
Tabela 18 Obszar III Stworzenie konkurencyjnego rynku pracy poprzez aktywizację, promocję zatrudnienia i przedsiębiorczość.	47
Tabela 19 Obszar IV Przeciwdziałanie skutkom przemocy w rodzinie i przestępczości.	50
Tabela 20 Wydatki powiatu sławieńskiego na pomoc społeczną	53
Tabela 21 Planowany wzrost wydatków na pomoc społeczną	54

Spis grafik

Rysunek 1 Piramida wieku mieszkańców powiatu sławieńskiego	7
Rysunek 2 Przyrost naturalny w latach 1999-2021	8

Rysunek 3 Stan cywilny ludności powiatu sławieńskiego	8
Rysunek 4 Najczęstsze przyczyny wypłaty zasiłków 2018-2022	10
Rysunek 5 Ilość studentów na Uniwersytecie Trzeciego Wieku 2018-2022	15
Rysunek 6 Najczęstsze przyczyny niepełnosprawności zgodnie z wydanymi orzeczeniami na przestrzeni 2018-2022	17
Rysunek 7 Klienci Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w powiecie sławieńskim na przestrzeni 2018-2022.....	20
Rysunek 8 Rodzaje przeważającej działalności w latach 2012-2021 na terenie powiatu sławieńskiego	24
Rysunek 9 przestępstw popełnianych na terenie powiatu sławieńskiego w latach 2012-2021	25
Rysunek 10 Wsparcie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	33
Rysunek 11 Wsparcie pieczy zastępczej w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	34
Rysunek 12 Optymalizacja systemu wsparcia dla osób starszych	35
Rysunek 13 Zintegrowane wsparcie dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin	36
Rysunek 14 Dzieci i młodzież- system wsparcia	37
Rysunek 15 Stworzenie konkurencyjnego rynku pracy poprzez aktywizację, promocję zatrudnienia i przedsiębiorczość	38
Rysunek 16 Przeciwdziałanie przemocy	39

Bibliografia

1. Biuro Rzecznika Praw Dziecka, *Ogólnopolskie badanie jakości życia dzieci i młodzieży w Polsce*, Warszawa 2022
2. Bogdanowicz M., A. Bućko, R. Czabaj- *Modelowy system profilaktyki i pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom z dysleksją*, Gdynia 2008
3. Bojanowska E., A. Fidelus, M. Kawińska, K. Szafrąńska, *Strategie rozwiązywania problemów społecznych. Podręcznik metodyczny.*, Warszawa 2020
4. Herzberger S.D., *Przemoc domowa. Perspektywa psychologii społecznej.*, Warszawa 2002
5. https://www.polskawliczbach.pl/powiat_slawieński#liczba-i-plec-mieszkanow
6. Iwański R., *Opieka długoterminowa nad osobami starszymi*, Warszawa 2016
7. Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu Aktualizacja 2021-2027
8. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030
9. Kurzynowski A., *Związki polityki społecznej z polityką gospodarczą*, w: *Polityka społeczna*, red. A. Kurzynowski, Warszawa 2001
10. Kwaśniewska-Sadkowska A. red., *Rodzinną Pieczę Zastępczą- poradnik praktyczny*, Warszawa 2015
11. Morel N., B. Palier, J. Palme, *Polityka społeczna jako inwestycja*, Warszawa 2015
12. Przeperski, J. *Badania współczesnej rodziny: W kontekście tworzenia polityk publicznych opartych na wiedzy i dowodach naukowych*. Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości 2019
13. Radziszewska M., M. Pomierny, M. Krystew, K. Kretkiewicz, M. Rydzewski, *Informator Przewodnik osoby niepełnosprawnej*, Warszawa 2007

14. Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2023-2025
15. Rode D., *Psychologiczne i relacyjne wyznaczniki przemocy domowej. Charakterystyka sprawców.*, Kraków 2018
16. Słownik języka polskiego, 2018
17. Statut Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sławnie
18. Strategia Demograficzna 2040
19. Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do 2030r.
20. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030

Załącznik- ankieta